

Domolijub

V Ljubljani, 24. februarja 1937

Leto 50 · Štev. 8

Ne pozabite na Mohorjevo družbo!

V mesecu marcu se zaključi nabiranje udov za Mohorjevo družbo. Prav za prav poteče vsako leto rok za vpisovanje že 5. marca, toda gospodje poverjeniki navadno rok malo podaljšajo. Prav gotovo je velika večina mohorjanov že obnovila naročnino za leto 1938. Ta ali oni je pa morebiti na stvar pozabil; mogoče je pa tudi, da v kaki hiši že več let nimajo več mohorjevih knjig. Zato se nam je zdelo potrebno, da spregovorimo tudi v našem listu par besed o Mohorjevi družbi s tem namenom, da nanjo opozorimo vse Domoljubove bralice.

Slovenci smo tako srečni, da imamo družbo, ki na mdaje knjige tako poceni, da si komaj moremo razložiti, kako je mogoče natisniti knjigo za tako nizko ceno. Šest knjig bo izšlo leta 1938, za vseh šest knjig boš pa plačal 20 Din. Posamezna knjiga te stane torej dobre tri dinarje! S tremi dinarji je plačan tisti, ki je knjigo napisal, tisti, ki jo je natisnil, in seveda papir tudi in vsi drugi stroški, ki so s knjigo v zvezi. Seveda je to mogoče samo zaradi tega, ker je imela družba dobrih 43.000 udov v letu 1936.

Za 20 Din se bo torej v letošnjem jeseni dobilo šest knjig: koledar za leto 1938, molitvenik, življenje svetnikov, dve lepi povedi in poleg tega še zanimiva zgodba vojnega ujetnika, ki je iz Rusije potoval domov v Slovenijo preko Sibirije in Vladivostoka. To knjigo bo z veseljem prebiralo staro in mlado prav tako kakor obe povedi: Bajtarje in Izgnane menihe. Bajtarje je napisal isti pisatelj (Jan Plesenjak), kakor letos Lovrača, ki so ga povsod radi brali, Izgnane menihe pa znani pisatelj povesti o stičkih menih Ivan Zorec.

Ne zanudite torej pravega časa za obnovitev naročnine! Povejte pa o Mohorjevi družbi tudi svojim znancem, ki morebti nanno še niso naročeni. O eni stvari je lahko vsakdo prepričan: namreč o tej, da ti bo v jeseni vsak hvaljen, kogar boš pridobil za to, da bo naročil te lepe knjige.

Naj ne bo nobenega Domoljubovega naročnika, ki bi ne bil naročen tudi na Mohorjeve knjige!

bo že letošnjo jesen začela delati v Poljčah novo kmetijsko šolo, ki bo imela izrazit planinski značaj.

Banovina je kupila tudi posestvo Račji dvor poleg vinarske in sadarske šole v Mariboru. Ta šola je bila ustanovljena še pred 65 leti; zaradi hitrega razvoja mariborskega mesta se je znašla šola v zadnjem času sredi mesta in je bila tako ogrožena v svojem razvoju. Da se to prepreči, se je odločila banovina za nakup tega posestva. Nakup posestva je bil zelo ugoden in tako je vinarski in sadarski šoli zagotovljen še dolgoletni razvoj.

Mlečarsko šolo v Škofiji Loki je prevzelo v svoj proračun kmetijsko ministrstvo. Ocenjeno za to šolo so prihajali največ iz ostalih pokrajini države, najmanj pa iz Slovenije. Zato je upravičeno, da prevzame država ta del bremsen nase, obenem pa je s tem šoli zagotovljen tudi obstoj in razvoj; banovinski proračun pa je s tem vsaj nekoliko razbremenjen.

Zrebcarna se je preselila s Selca pri Ljubljani na banovinsko posestvo v Ponovičah. Kmetijsko ministrstvo namerava zrebcarno razširiti tudi v kobarino. Ta spremembu bo gotovo znatno vplivala na razvoj konjereje v Sloveniji. Zrebcarna na Selu ni imela nikakoga posestva in je morala vse potrebdine kupovati, kar pa je seveda obrat zelo podražilo. Na posestvu Ponovič pa je bilo deško vzgajališče, ki istotako ni moglo dosegči v polni meri svojega pravega namena. Nujno je bilo potrebno, da je bila premeščena dosedanja zrebcarna na Selu na posestvo Ponoviče; prejšnja zgradba na Selu pa je bila primerno preurejena, nakar jo je prevzela uprava deškega vzgajališča, ki se je preselila s Ponovič v Ljubljano.

V preteklem letu so pričeli graditi kmetijsko poskusno in kontrolno postajo v Ljubljani. Stavbišče je dala na razpolago mestna občina Ljubljanska; k gradbenim stroškom pa je prispevala banovina znesek 100.000 Din, kmetijsko ministrstvo pa 320.000 Din.

Kmetijski oddelki je skušal razširiti med kmetovalci dobro seme, in sicer seme žitnih vrst, ki izvira iz semenogojake postaje v Belinčicah v Prekmurju, in pa krompir, kupljen od takih kmetovalcev, ki pridelujejo pristne domače vrste. Med kmetovalce, ki so se prijavili za dodelitev zboljšanega semena iz različnih krajev Slovenije, je bilo razdeljeno skupno 568 met. stotov pšenice, 245 met. stotov rži in pa 470 met. stotov krompirja.

Ker je pridelovanje krme važen predpogoj za zboljšanje naše živinoreje, se je širilo tudi zanimanje za umeđna travnišča; v te svrhe so se prirejali travniški tečaji. Za boljše negovanje travnikov je bilo razdeljenih tudi 100 travniških bran po polovicni ceni. Da bi se še bolj razširilo praktično znanje o vrednosti umetnih travnišč in o načinu njih naprave, se je razdelilo po

Naša banovina in kmetijstvo

V preteklem tednu je obravnaval banski svet med drugim tudi proračun kmetijstva za bodoče proračunske leto. Ob tej prilики smo slišali, kaj je storila banovina za napredok našega kmetijstva v preteklem letu. Tu podajamo samo nekaj najvznejših ugotovitev.

V preteklem letu se kmetijsko gospodarstvo v Sloveniji ni moglo ugodno razvijati. Temu so krive predvsem nizke cene kmetijskih pridelkov, slaba organizacija notranjega in zunanjega trga in pa ponanjanje denarja in kredita. K vsem tem pa so se pridružile še razne vremenske neprilike. V mnogih krajih je pobila toča več pridelke; deževje v spomladanskih mesecih, neurja v poletnem času in izredno zgodnja zima so vzel našemu kmetu velik del pridelkov, kateri so v zgodnjih spomladih prav mnogo obetaли. Na podlagi uradnih statističnih podatkov je ugotovljeno, da smo v letu 1936 pridelali za 409 milijonov dinarjev manj raznih žit, krompirja, sadja in vina, kot pa v letu 1935. To je za naše razmere ogromna vsota in je vsekakor velik udarec za naše kmetijstvo. Edino izboljšanje lahko zabeležimo v živilnoreji zaradi višjih cen, kjer so se dohodki povisili za 46 milijonov dinarjev.

Kmetijska izobrazba. Kmetijski pouk se je raztezal v dve smeri: na eni strani so bila strokovna predavanja in tečaji za izboljšanje in izpopolnjevanje strokovnega znanja, na drugi strani pa so predavanja in tečaji budili tudi kmetijsko stanovsko zavest,

V iste svrhe je pomagala strokovnjakom kmetijskega oddelka tudi radiooddajna postaja. Do novega leta je bilo vsako nedeljo v kmetijski ur strokovno predavanje; od novega leta dalje se je pa kmetijska ura znatno preuredila in dopolnila v splošno zadovoljstvo naših podeželskih ljudi.

Poleg dveh banovinskih kmetijsko gospodinjskih šol skrb v Sloveniji za izobrazbo kmetijskega ženstva še šest zasebnih šol. Kmetijsko in gospodinjsko nadaljevalne šole so se smotreno širile v obmежnih in gospodarsko manj razvijenih krajih. Stevilo vseh kmetskih in gospodinjskih nadaljevalnih šol je naraslo že na 327. Za delo v nadaljevalnih šolah je imelo učiteljstvo dva tečaja. Nadaljevalne šole so pospeševali tudi kmetijske in gospodinjske razstave in upoštevale pri tem predvsem krajevne gospodarske raznинe.

Velik pomen za izobrazbo in splošen napredok kmetskega ljudstva imajo razni kmetijski zavodi in ustanove.

Kmetijska šola v Rakičanu v Prekmurju je dobila novo internatsko poslopje, tako da bo mogla biti že to jesen izročena svojemu pravemu namenu. Ta šola je bila za Prekmurje, ki je izrazito kmetijsko, neobhodno potrebna.

Prav tako potrebna pa je tudi kmetijska šola za Gorenjsko; to je že dolgoletna želja Gorenjcov. Tež želji je banovina tudi ugodila; v te svrhe je kupila znano Šturmovo posestvo v Poljčah pri Begunjah na Gorenjskem. Mogoče

Kaj pa komunizem?

O komunizmu bi lahko napisali cele bukve. A čemu? Saj se da v kratkem veliko povediti. Toliko, da ima vsak človek z zdravo pametjo doeti. Neverjetne, nešlišane, nečloveške reči beremo ravno te da, kaj so uganjali v španski trdnjavi Malagi, ki so jih jo 7. februarja vzeli španski domorodci. 13.000 ljudi so v teku sedmih mesecev pomorili samoj v tem mestu. A pred smrto so jih večinoma že neusmiljeno mučili. Tako so slovežega očesnega zdravnika dr. Motta oslepili tako, da so mu zabudali šivanje v oči, železato so ga ustrelili. Nekateri so utopili, druge niso pokopali. Nad ženskami so uganjali svoje grdobje. Da bi se odtegnile tem svinjarjam, je veliko žensk napravilo samomor. Na svoujan begu iz Malage so vzeli več sto žensk in otrok za talce. Iz ječi v Malagi so »beli« rešili 300 političnih jetnikov, ki so rdeči manje pozabili. Skoro vsi jetniki pa so se zaradi prestanov muk in grozot v ječi tako spremenili, da jih sorodniki in domači niso mogli več spoznati. Nekateri jetniki so popolnoma oslepli, drugi ne znajo več govoriti.

Dosti imamo! Lahko rečemo: Odkar biva človeški rod na zemlji, človek ni tako podivjal, se počivši in pozverini kakor so to storili komunisti. In v taki meri, tolikem številu in ti se drzno svetu predstavljati se kot režimi človeštva! Satan se kaže in izdaja za angelja.

Vprašati se moramo, kako je vendar močče, da je človek tako daleč zabolil, se zaletel in zaril v svojo budobijo. Nobena stvar ni brez vrzoka. Kaj je vrzok komunizma? Kako je prišlo do te grozne prikazni, ki je projektni čas niso poznali? Kako se je ta počast rodila? Katera nesrečna mati je rodila tega spaka? In kdo je nesrečni njegov oče, ki je mogel dati življenje takemu otroku?

dva sta velika vrzoka komunizma. Eden duhovni, drugi materialjni. Eden verski, drugi gospodarski. Kdo sta ta dva nesrečnika? Nevera in kapitalizem. Prva je mati, drugi je oče komunizma.

Nevera! Pomiclite, da so ti ljudje vendar vedenome že krščeni! Torej kristiani. Ali niso kristiani, vsej po imenu, tudi vsi slovenski komunisti? In koliko jih je? V neki štajerski fari

ob hrvaški meji je bil nedavno misijon. Fara je kmečka in šteje dobrih 3000 duš. Od teh en cel tisoč ni prisel k misijoni nič bližu! Včinoma mladi ljudje. To so »mačkovci«, zrazeni pa komunisti. Dasi Maček komunistov ne mara. Pa vse je dobro, vse gre v en lonec, žalja in tinta, saje in aneg, puter in blato, samo da ni krščansko in katoliško! Kam smo prišli? Kmečka fara, kjer bi človek pričakoval da bo se vse verno. Dobra sicer ta fara nikdar ni bila, pijačanska od nekdaj. Kjer je pa pisanost, je vsa razuzdanost.

In kam, smo prišli s krščanstvom po svetu splohl! Treba je vedeti, da je bilo pred več sto leti vsa Evropa krščanska, edina v veri in prežeta, prepojena od vere. Verno je bilo vse, mesta in vasi, visoko in nizko. Verski duh je prešinjal in vodil vse življenje, javno in zasebno. In v časnem oziru so jo pri tem ljudje razmeroma dobro vozili. — Zadnjih 500 let pa gre z vero vedno bolj nazadlo. Svet se vedno bolj materializira. Materija je nov bog človeštva, materializem pa nova vera. Ali ste kdaj videli in brali knjižico »Nova vera«? Tam je to bolj natančno popisano. Saj je bilo tiskane 10.000. Materija — kaj je to? To je vse, kar ni duh. Kar, ni duhovno, to je telesno, materialno ali snovno. Materija je, kar se z očmi vidi, z rukom otiplje, kar se v variet spravi, v žakej pobaže, v usta nese in po grlu požene. Za tem in takim, kar telesu godi, ljudje hlepé in hlastajo, derejo in se pobijajo. To je bog novega časa. Sv. Pavel pa je rekel — ker tudi v njegovem času takih ni manjkalo — da je trebuš njih bog. Kaj višjega, linejšega, nežnejšega, lepšega, duhovnega, božjega ne po-

znajo. Kos mesa, liter vina in mošnja denarja, to je njih »sveta trojica«. Milost, greh, duša, nebesa, Bog, to je zanje od muh. To so materialisti. Vol v blevu pri jaslinah in puji v svinjačata sta tudi materialista. Ta dva tudi ne vprašata po milosti in po nebesih, in greha ne poznata. Samo da so jashi zaščene in korito napolnjeno, pa je vse dobro.

Tako nizko je padel človek z višave, na katero ga dviga vera. »Človek brez vere je žival,« je menda rekel našemu škofu tudi pokojni kralj Aleksander. »Človek, ko je bil v časti, ni razumel, postal je enak neumnim živalim,« pravi pa Sv. pismo (Psalm 48). Sedanji svet v materializmu plava, materijo časti in obožava. Ce pa časti tegu boga, pa dragega na mra. Nihče ne more dvema jospodoma služiti. Ker mu je torej materija bog, zato je zavrgel pravega Boga; in da bi mu ta Bog ne bil napot, ga preganja, se vanj zaletuje, ga naskakuje, ga želi s prestola vreči in v tla pmandrati!!

Tako daleč smo danes. Tega zemlja, od kar stoji, še ni videla, da bi človek, stvar božja, se zarotil zoper svojega Stvarnika in ga hotel uničiti. Nekaj groznejših! To dela samo komunizem. — Tako je nevera rodila komunizem, komunizem pa nevero še dalje troši in širi, hote storiti neverno vse. Ker vera uči, da je razen materije še nekaj drugega, zato so ji zaprisegli smrt.

Nevernemu človeku pa nič ni svetega, nič greh. Če človek nima duše, kaj ti je zanj! Če ti ni vič, zakolji ga, kakor zakoljšča prahiča! Enega, sto ali tisoč, to je vseen! Kar ti je napoti, to spravi s svetim Pokolji, pomori, potstreljav, pobesi, samó da se znebiš! Zato tako mojte, da je strah in groza. Kam človek brez vere zaide, se zgubi, znoril!

Škol dr. Srebrnič in „Sokol“

Okrožno sodišče v Zagrebu je na pritožbo obdolžence dr. Josipa Srebrniča proti sodbi okr. sodišča I. v Zagrebu z dne 23. nov. 1936, br. ps. 1817-36 izpodbijano razsodbo razveljavilo in razsodilo:

Obdolženi Srebrnič dr. Josip se oproča po § 280 Pp. otožbo, da je dne 8. jan. 1933 v cerkvi v Krku, torej javno, prebral poslanico katol. episkopata, ki vsebuje sledeče stavke:

brah, popisali in žigosali že 236 plemenskih kobil.

V kolikor so dovoljevali majhni krediti, je podpirala banovina tudi mlekarstvo, katero nudí našemu kmetti skromen, toda vendar stalen vir dohodkov. Dajala je podpore za preureditev mlekar, obenem pa je denarno pomagala tudi onim mlekarjam, ki so zašle v težko.

Gleda vinarstva je bila posebna pažnja posvetena vinarskemu zadružništvu in viničarskemu vprašanju. Banska uprava je deloma sama organizirala, deloma pa gmočno podprla razne sadjsarske in vinarske tečaje. V anšalu navodil za podeljevanje prispevkov k nakupu sredstev za obrambo sadnega orevja je prispevala do ene tretjine dokazanih nabavnih stroškov.

Nabavni zadružram je izdala podporo v znesku 250.000 Din. Za revizijo zadruž, ki so posebno v sedanjem času velike važnosti, je bilo odobreno 52.000 Din.

Prav tako je sodelovala banska uprava na pripravah za ustanovitev kmetijske zbornice, katera bo za naše kmetijstvo neprecenljivega pomena.

a) »Po tem takem se življenje sano in delo Sokola in Tyrševem duhu vrši in tebe brez Boga in brez vere; Sokol je torej po sebi popolnoma brezversko društvo, a ker Sokol po teh načilih dela med mladino in narodom ter hoče za sebe pridobiti vse ljudstvo, zato ruši v arcih svojih članov vsako, predvsem pa katoliško vero — torej ni samo brezversko, ampak tudi protiversko društvo.«

b) »Sokol nadalje v čedalje večji meri širi ogabno nagoto pri vežbanju in v javnih nastopih brez vsake potrebe ter tako v mladini vzbuja duha poželenja, tako da se odtegne cerkv in veri. Na ta način se ruši moralna v našem mladini naraščaju in se izpodkopuje ter ubija vera. Kaj bo iz našega naroda, ako ta Tyrševa sokolska vzgoja brez vere in Boga prodre v široke sklope ljudstva.«

c) »Ne dajmo, da nas od te vere odvrne sokolstvo, ki noče znati za našega Odrečenika niti za naše pošteno hrvatsko ime. Amen.«

Da je torej na ta način izrekel nekaj neresničnega, kar more škoditi časti in dobremu imenu zasebnega tožitelja Sokola kraljevine Jugoslavije, s čimer da se je pregrabil proti časti po § 301, odst. 2 K.

Privatni tožilec je dolžan nositi stroške kazenskega postopka po § 311, odd. 2, br. 2 K ter tudi plačati pavšalni znesek 100 Din in končno plačati obdolžencu stroške pravostopnega postopka v znesku 2507 Din 85 par, in drugostopnega postopka v znesku 445 Din v roku 14 dni pod pretino izvršbe. Privatni tožilec je dolžan plačati za to drugostopno razsodbo takso 50 Din v roku 8 dni.

znižani ceni 5390 kg travnega semena in 21.500 kilogramov umetnih gnajil. Tako je bilo na novo napravljenih 112 ha umetnih travnišč.

Glavno delo pri živinoreji je šlo predvsem za selekcijo in izvajanje akcij v smislu zakona o pospeševanju živinoreje. Banska uprava je poapeševala tudi ekonomično ureditev gospodarstva z gnojem. Živinorejskim organizacijam se je omogočal nakup potrebnih plemenskih bikov s prispevkvi banske uprave, tako da so organizacije plačale samo 2.50 Din za 1 kg. Iz priznanih rejskih središč je nabavila banska uprava 200 plemenskih mrjaščkov ter jih dodelila posameznim rejcem po 4 Din za 1 kg.

Vsako spomlad razdeli barska uprava večje število valjnih jajc štajerske kokoši po znižani ceni; v jeseni pa prav tako po znižani ceni večje število plemenskih petelinov in kokoši. Tudi ovčnjereja se znatno podpira. Spomlad je bilo razdeljenih po znižani ceni 340 plemenskih ovnov in ovac jezersko-solčavskih pasme.

Konjereji se posveča v zadnjem času večja pozornost, kakor pa prejšnjo leto. Pričela se je izvajati tudi selekcija konj in so v ta namen iz-

KAJ JE NOVEGA

OSEBNE VESTI

d 50 let je dopolnila učiteljica Anica Lobarjeva, ki je tudi za Domoljubovo »Gospodinjo« napisala že mnogo lepih člankov. Bogati gdc. jubilantko je mnogo let.

d Nad 40 let je stregla z žlahtno kapljico. V Vel. Pirešici pri Zalcu je umrla te dni 84 letna Agreš Marija, natakarica v znani gostilni »Fervec«. Ze nad 40 let je stregla gostom z žlahtno kapljico in dobrimi jedili. zadnjih devet let je vodila trafičko, zraven pa je še vedno pomagala v gostilni. V službi znanne rodbine Ježovnik pa je bila skoraj 50 let. Bila je zelo blaga žena in velika ljubiteljica otrok, mnogim je bila krstna pa tudi birmanska bofra. Naj ji bo Bog bogat plačnik za vsa njena dela.

DOMAČE NOVICE

d Sv. oče se čuti vsak dan boljš. Sedaj že po malem hodi brez vsake tuje pomoći. Zdravnički zelo pazijo nanj, da bi se mu zaradi tega zdravje zopet ne poslabšalo.

d Ovire izvoza naše živine. Na vseh živinskih sejmih so najpogosteji kupci Italijani, zlasti na Hrvatskem in v Sremu. Poleg njih se pojavljajo tudi avstrijski. Kupujejo pa po naslednjih cenah: voli po 4—5.50 za kg žive teže, krave po 2—3.50, teleta po 4—6.50, junice po 3.50—5.50 za kg žive teže. Vendar pa kljub nizkim cenam izvoz živine v Italijo nadzaduje. Izpodriva ga Madžarska, ki ima ugodnejše prevozne tarife in daje tudi izvozne premije. Tako stane Madžara prevoz živine do Reke manj, kakor pa pri nas od Zagreba do Reke.

d 300 km na uro bomo leteli. Letalski promet pri nas se bo izboljšal, ker je »Aeroput« nabavil nekaj novih latal, ki bodo mnogo hitrejša kakor dosedanja. Letela bodo povprečno s hitrostjo 300 km na uro. S tem se bo skrajšal čas potovanja. Od Ljubljane do Sušaka bomo leteli le 15 minut, dočim smo doslej 35 minut. Povečanje hitrosti se bo poznalo zlasti na daljših progah, tako na progi Sušak—Belgrad. Vozni čas je bil do sedaj 3 ure in pol, letos pa bo le 1 uro in tričetrti. Pri nas bodo letala začela obratovati 1. junija. Poleg tega pa bo Ljubljana pridobila tudi nekaj prikučkov na mednarodne proge.

d Peč za seziganje mrličev zgrade v Mariboru? V ta namen so sklicali posebno sejo, na kateri sta bila tudi predsednika zagrebškega in belgrajskega društva »Ogenj«. Društva imajo baje že dovolj denarja za tako zgradbo. Predsednik mariborskoga društva za seziganje mrličev je odvetnik dr. Avgust Reisman, sotrudnik marksistične »Delavske politike«.

d Smrt najstarejšega vojaka. V Varaždinu je umrl v starosti 102. leti Šamika Weiss. Služil je v svoji mladosti devet let pri vojakih v raznih garnizijah Lombardijske, ki je takrat spadala še pod Avstrijo. Udeležil se je bitke pri Solferinu leta 1859 in pri Kustoci leta 1866, kjer je bil ranjen. Bil je gotovo zadnji živeči vojak iz teh bitk.

d Kar 100.000 zajcev so postrelili v letošnji lovski dobi v Vojvodini. Večino teh živali so odpeljali v inozemstvo.

d Po žerjavici so morali plesati. V neki hrvatski vasi, ne daleč od Zagreba, so se zelo množile žerjavine. Kmetje so obdožili cigane. Zbralo se je kakih 40 kmetov, ki so sklenili, da bodo obračunali s cigani. Najprej so prijeli ciganko Kato Sajnovič, jo najpreje pretepli, nato pa prisili, da je bosa plesala po žerjavici. Dva dni nato je doletela ista usoda cigana Joška Tomasko, naslednji dan pa ciganko Kato Hudorovič. Vsi trije cigani so bili tako opečeni po nogah, da so jih morali prepeljati v zagrebško bolnišnico. Orožniki so takoj pričeli s preiskavo, da ugotove krvce, ki jih bo doletela zaslужena kazen, zakaj tudi cigani so ljudje, čeprav nje kakor tudi druge uzmivoči na splošno premalo kaznujejo.

d Ni več dobre matere, imamo hudo mačeho! Orožnikom in Gor. Radgoni je bil prijavljen naslednji slučaj: Radgonski kaplan g. Kolman Vinko je opazil, da je mali 7 letni učenec II. razreda ljudske šole Alojz Kreft iz Orehevega vrha nenavadno stisnjen čez pas. Opozoril je na to učiteljico Marijo Kovačec in oba sta fanta pregledala. Presenečena sta videla, da ima fantek trebuš močno stisnjen s steznikom z jeklenimi vložki. Fantek sta nato odpeljala k zdravniku, ki je ugotovil, da ima želodec prevezan s tem steznikom že več mesecov, in sicer tako močno, da je na hrbitu že nastala spremembu mišičevja, ki bi znala biti nevarna za nadaljnji razvoj telesa. Solarček je nato izpovedal, da mu je njegova mačeha že pred božičem prepasala želodec, in sicer zaradi tega, ker da prevede je. Govorila mu je, da ga bo tako povezala, da ne bo mogel več toliko jesti. Pas je imel podnevi in ponoči na sebi ter ga je to zelobolelo. Orožniki so potem zaslišali otrokovovo mačeho, 34-letno posestnico Marijo Kreft na Orehevem vrhu. Res je priznala, da je svojemu pastorku prevezala s pasom želodec samo zaradi tega, da ne bi toliko jedel. Pravi, da je fantek toliko jedel, da je bil ves razbasan in da mu je povezala želodec v dobrí nameri, da bi se mu

Oglas je registr. pod S. St. 1983 od 4. XII. 1936.

skrčil. Ali je bila ta namera res tako dobrohotna, bo pokazala nadaljnja preiskava.

d Nov most čez Ljubljanico. V proračunu okrajnega cestnega odbora za Ljubljano in okolico je vnesena tudi postavka 50.000 Din kot prispevek k stroškom za gradnjo železobetonškega mostu čez Ljubljanico pri Zalogu. Stroški za zgradbo tega mostu so proračunani na približno en milijon dinarjev. Nov most je prav potreben, kajti sedanji leseni most ne more več zmagovali prometa in tudi ne ključovati povodnjim. Banska uprava se tudi vzvema, da bi se ta most čimprej zgradil.

d Ker ni vesti. Ponarejanje kovanec je postala pravčata moda. Te nove obrti so lotevajo na kmetih in v mestu. Zagrebška policija je te dni odkrila novo družbo ponarejalcev in sicer nekega trgovca z drvmi in nekaj njegovih pomočnikov. Ti so znali ponarejati zelo dobro. Denar je bilo težko spoznati kot ponarejen, tudi zvenek je bil enak. V promet pa ga je znal spravljati na premeten način. Če so k njemu prihajale stranke plačevalat račune, je marsikateri ponudil tudi 50 dinarski kovanec. Trgovec ga je vzel, nakar ga je stranki vrnil, češ da nima drobiža. Dejansko pa je pravi kovanec že zamenjal s ponarejenim, ki ga je imel pripravljenega v blagajni. Takc so stranke same odnrale ponarejeni denar v promet.

d Tobaka smo pridelali manj. Odkup tobaka v Hercegovini je zaključen. Prvotno so

Visok obisk v belgijskem Bruslju. Na sliki vidimo švedskega kralja Gustava, ki je prišel obiskati belgijskega kralja Leopolda. Slika dobro kaže, kako skrbno stražijo sprevede takih gospodov, ki so vedno v nevarnosti, da bi kdo izvrnil nad njimi stenat.

Banovinski svet je končal svoje delo

Preteklo soboto dne 20. februarja je ban dr. Natlačen zaključil osmo redno zasedanje banskega sveta dravske banovine. Ustanova banskega sveta, kakršen je, še od daleč ne odgovarja zahtevi slovenskega naroda po široki samoupravi z zakonodajno močjo. Banski svet je samo banov posvetovalni organ brez odločujoče besede. Vendar je ustanova banovinskega sveta v toliko tolažilna, da ob letnem zasedanju gg. banski svetniki povedo merodajnim krogom in javnosti želje in potrebe svojih krajev in okrajev. Te pravice so se banski svetniki v zadnjem zasedanju v polni mери poslužili in Bog daj, da bi vsaj deseti del tega dosegli, kar so predlagali v korist ljudstva.

Gosp. ban dr. Natlačen je v zaključni besedi opozarjal na tesno odmerjena sredstva, ki jih daje na razpolago banovinski proračun. Obljubil je skrbeti za to, da se bodo izbrala pri določevanju dnevnega načrta tista dela, ki bodo prinesla čim več koristi čim širšemu krogu prebivalstva in da bodo deležni dobrot banovinskega proračuna sorazmerno vsi deli Slovence. Ban dr. Natlačen je na koncu govoru pozval h korajži, k optimizmu, k veri v boljšo bodočnost, ki Slovence res po konci drži.

VINA dolenska, štajerska in sploh vseh vrst, kuuite pri CENTRALNI VINARNI V Ljubljani.

misili, da bo dala letošnja trgatev 500 vagonov tobaka, dejansko pa ga je dala le 409 vagonov. Povprečna odkupna cena tobaka je bila tukaj 14 dinarjev za kilogram, le v Ljubljiski je bila 16 dinarjev ter v Trebinju, kjer se prideluje znani najboljši tobak, pa po 18 dinarjev. Skupno so Hercegovci dobili za svoj tobak okrog 60 milijonov dinarjev. Dohodek ni velik, če pomislimo, da je tako prišlo na vsakega sadilca, ki jih je približno 20.000 le po 3000 Din. Sadilci se pritožujejo, da jim ni nič koristil novi cencik monopolskih uprave, ki je predvideval povrašanje odkupnih cen za 20%. Pri tem pa je cencilcem monopolskih uprave pridržana pravica ocenjevanja. Tako pa obljubljene višje cene niso prišle v poštve.

d Stavka je zguba in zanuda. Zanimive stvari so objavili splitski gospodarstveniki iz stavke, v kateri se nahajajo delavci v cementnih tovarnah v Splitu že tri dni. Zračnali so, da so država, banovina in občina izgubile že 25 milijonov dinarjev, brodarstvo kar 20 milijonov, a več milijonov tudi delavci sami.

d Kmetje, kakor jih je malo. Pet kmetov iz Križa se je sestalo in sklenilo, da bodo vsem premožnim ljudem pobrali puške in p. straljivo. Začeli so kar po vrsti. Da bi jih pa ljudje ne spoznali, so si obrazo mazali z mažo za čevlje. Najprvo so se lotili vseh lovskih čuvajev v okolici. Maskirani so vdrli v njihova stanovanja in jim pobrali vse orožje. Ker so bili vsi bogati kmetje, ni nikde sumil valje, čeprav so orožniki vestno stikali za maskiranimi roparji. Na dan je prišlo vse žele takrat, ko so se med seboj sprli. Oblasti pa so ugotovile, da je bil voditelj te družbe napol blazen človek. Zahaj so ropali orožje, pa kmetje niso vedeli niti povedati. Sodišče v Bjelovaru je vsem odmerilo najstrožjo kazeno. Stirje so dobili skupaj 26 let težke ječe.

d Za druge po kostanj v ogenj. Na ſpanškem bojišču pred Madridom je padel zdravnik dr. Orest Žunkovič iz Maribora. Žunkovič je bil mlad ter je začel s svojo zdravniško prakso v Zagrebu. Pozneje je šel v Dalmacijo, od tam pa se je izselil v Španijo. Stopil je na stran rdeče vlade, kjer ga je dobitela smrt.

d Italijansko posojilo zadelo tudi jugoslovanske državljane. Italija je v jeseni razpisala novo notranje posojilo, ki ga bodo vsi državljanji morali podpisovati v sorazmerju z vrednostjo svojih posestev. Država je določila v to 5%. To breme pa je zadelo tudi naše državljane, ki imajo svoja posestva naštega meja, kajti tudi od njih zahtevajo italijanske oblasti, da morajo odmerjeni jimi del plačati. Zaradi tega se je skupina takih na-

ših državljanov obrnila na naše oblasti in jih zaprosila, naj posredujejo in jih zaščitijo. Svojo prošnjo utemeljujejo z obvezo, ki jo je Italija leta 1924 podpisala, da posestva naših državljanov ne bo obremenjevala z nobenimi prisilnimi posojili in dajatvami za oboroževanje.

d Zaplenili so puško z vizitko vred. Dne 14. t. m. sta se nahajala dva orožnika na patroli v Gruševi, ko sta začula iz gozda strelenje. Ker je sedaj lovopust, jima je bilo to strelenje sumljivo ter sta se podala v gozd. Zatekla sta tam 27-letnega posestniškega sina Aijoza Rojka iz Ruperč z lovske dvocevk. Strelej je veverice ter je že imel dve astreljeni. Povprašala sta ga za orožni list in lovski list. Rojko pa jima je namesto obojega pokazal vizitko okrajnega glavarja v pokolu dr. Ivana Senekoviča, ki ima svoj lovski revir v Gruševi. Na tej vizitki piše dr. Senekovič, da je Rojko njegov poskusni paznik v lovišču. Rojko pa je nato izjavil, da je lovil že večkrat skupaj z g. okrajnim glavarjem v p. po njegovem lovišču, da je ustrelil več zajcev za dr. Senekovič ter mu je nesel v Maribor nekoč 11 veveric, ki jih je sam nastreljal. Lovil pa je ves čas brez lovske karte in brez oroznega lista. Najprej mu je izročil dr. Senekovič enoceno lovsko puško, ko mu je pa to vrnil, da mu je v Mariboru dal dvocevko z naročilom, naj še lovi z njim brez lovske karte in oroznega lista, pač pa mu je na vizitki potrdil, da je njegov poskusni paznik. Orožniki so Rojku puško zaplenili z glavarjevo vizitko vred ter oba prijavili. Med lovskimi krogji v Mariboru je vzbudil dogodek precejšnjo pozornost, ker dokazuje, da tudi vizitka upokojenega g. glavarja za Maribor levi breg, ne more nadomestiti predpisanih lovskih listin.

d Boj z volkom. V Vaganjih pri Banjaluki se je pred kratkim zgodilo tole: Sredi dneva je pridrvel v vas besen volk in začel vse vprek napadati ljudi, ki so se nahajali na cesti. Tako je ogrizel pet ljudi, nakar je spet drvel naprej. Naenkrat pa je naskočil nekega kmeta, ki je imel sekiro v rokah. Razvila se je strahovita borba. Kmetu se je pri tem odločil ročaj sekire ter je tako ostal brez moči proti volku. Volk mu je skočil na vrat in ga podrl. Kmet se je zavedel smrtne nevarnosti, hitro je zagrabil volka za uho in ga potegnil podse. Smrtni boj se je nadaljeval, dokler niso prisiači kmetje in ubili volka. Vse obgrizene ljudi pa so poslali v Pasteurjev zavod, ker so mnenja, da je bil volk steček.

d Dohodek bodočih kmetijskih zbornic. Ministrski svet je odobril uredbu o ustanovitvi kmetijskih zbornic. Glavni dohodek zbornic bo obstajal iz doklade na zemljiški davek, ki se bo po sklepnu zbornice pobrala do višine 5%. V prejšnjih načrtih je bila dočlena višja mera na to doklado. Preračunali so, da bo posamezna zbornica potrebovala na leto za izvrševanje svojih nalog okoli 400.000 dinarjev. Ako se vzame za podlago 5% doklada na zemljarino, bo značil donos doklade mnogo več, takoj n. pr. v dravski banovini nad 1 milij. din, v savski in dunavski banovini pa celo nad 3 milij. din.

d Novo poslopje Okrožnega urada za varovanje delavcev so otvorili preteklo nedeljo v Kranju.

d Vlagnetlji stare dunajske poštne hrnilnice, ki so izgubili vse svoje vloge, točno našo državo za 11 milij. din. Dunajska poštna hranilnica je namreč po prevratu izplačala vse vloge naši državi.

d »Ima vrčenja«. Neka delniška družba v Ljubljani — denarni zavod — se je pritožila proti odmeri nekih taksi za tri razne zneske in zaprosila davčno upravo za povračilo. To je bilo dne 26. februarja leta 1924. Davčna uprava je nato poslala akt ministrstvu, ki ga je registriralo še leta 1933. Leta 1936 pa je bil dne 7. decembra ta akt v ministrstvu rešen tako, da dobi zavod povrnjenih 12.000 dinarjev. Obvestilo o tem je še sedaj prislo v Ljubljano. Torej po 13 letih.

d Potniški promet na jugoslovanskih žleznicah se je povečal v l. 1936 za 16.40%. Dočim je bilo leta 1935 samo 36.8 milijons potnikov, je bilo l. 1936 vseh potnikov skoraj 43 milijonov.

d V škodo delavcev se je končala stavka v varalinski tovarni »Tivar«. Delavci so stopili nedavno v stavko zaradi odpustitve enega delavca. Zaradi tega je tovarna odpustila

Domoljubovo tekmovanje

Dobili smo nekaj dopisov, v katerih so se nekatere župnije potegovale za večje število točk, kot jih je bilo njim štetih v dobro. Znova smo pregledali vse material v ugotovili, da sta dve od njih negodovali upravičeno, vse druge pa neupravičeno. Radi zato priobčujemo za prvi dve popravek, tako da ima župnija Sv. Trojica v Tržiču 8480 točk in pride torej pred Sodražico na prvo mesto nagrajevcem s knjigami, župnija Štruge pa 4550 točk in pride potem takem na drugo mesto nagrajenih s 500 Din. Priporinjam, da se te pogreške ne bi bile vrinile, če bi se tekmajoča društva ravnala po navodilih, ki smo jih pred začetkom tekmovanja

poslali vsem našim organizacijam, kjer smo navedli, naj se vsi dopisi, tičoči se tekmovanja, naslavljajo in pošiljajo Propagandnemu oddelku. Večina župnij se ni ravnila po tem navodilu, temveč so javljale nove naročnike tako nepregledno, da nam je bila podrobna kontrola silno otežkočena. To more pravilno oceniti le oni, ki mu je znano poslovanje in delo uprave naših listov, katera ima zlasti okrog novega leta opraviti z več kot stec tisoč naslovov naročnikov naših listov.

Td dni bomo začeli tekmovanjem župnjam pošiljati nagrade in obljubljene odstotke onim, ki za nagrade niso prišli na vrsto.

vse delavce. Posegle so vmes oblasti in dežavske organizacije, da so dosegli sporazum, po katerem je tovarna takoj sprejela na delo le 75% starih delavcev in 5% novih, ostalih 25% starih delavcev pa bo sprejela na delo, kadar bodo to pokazale potrebe. Tovarna se je pri tem opri na odlok banske uprave, ki je prepovedala tovarni izdelovanje oblek po meri. Zaradi tega, da je bila prisiljena tovarna zmanjšati obrat v tem oddelku.

d Na kaj se vse spravijo tatovi. Tatovi so odnesli pri cerkvici na Kalvariji pri Mariboru bakren odvodnji žleb; odtrgali so cev od tal do strehe, tako da sedaj odteka voda iz žlebov po zidu cerkvice ter ga kvari.

d Minulo je 50 let, odkar je zgorelo v Ljubljani deželno gledališče. Od gasilcev, ki so bili takrat požrtvovalno na delu, živijo še trije.

d Težave z umetnim zobovjem. Bogat kmet v Ercengovem ob morju je imel umetno zobovje. Prav to bi bilo skoraj krivo njegove smrti. Pozabil je sneti zobovje, ko se je odpravil spati. Ponoči pa mu je zobovje zašlo v grlo, da ga je začelo daviti. V težkih bolečinah je vpil na pomoč, da so sosedje poklicali zdravnika. Potem pa je že padel v nezavest. Zdravnik ga je rešil v zadnjem hipu.

d Za vsakih 50.000 prebivalcev en milijon. Gradbeno ministrstvo je poslalo na banke uprave poziv, naj sestavijo program javnih del, zlasti glede graditve cest in prekrbe s pitno vodo. Krediti se bodo razdeljevali po naslednjem ključu: za vsakih 50.000 prebivalcev se bo odobrilo en milijon za ceste in prav toliko za vodo.

d Sam se je operiral kmet Stefan Kotič od Sv. Križa pri Prelogi. Ze dve leti mu je oteklo lice, kar mu je povzročalo vedno večje težave pri jedi. Stopil je k zdravniku, ki ga je poslal v Zagreb na kliniko. Ker kmet ni imel denarja, se je pa operacije sam lotil. Prezreal si je obolelo lice z britvijo in iztisnil iz rane malo koščico, zaradi katere je nastala otekлина. Imel je srečo, ker se mu je rana začela celiti in so ponehale vse bolečine.

d Izvor perutnine in divjadi. Središča izvoza so pri nas Prekmurje, Medjimurje, Podravina, Zagorje, odkoder se vse koncentriра v Čakovec. Iz Čakoveca se blago razpošilja naprej. Najboljši kupec perutnine je bila Anglija, ki je z uvedbo sankcij znižala carino na perutnino. Mnogo pa so kupile tudi Nemčija, Švica, Španija in Egipt ter nazadnje tudi Italija.

d Pa so ga le našli pod posteljo. Predzrnega tatu so te dni zasačili v Zagrebu. Ko so ga trije policijski organi opazili, so ga pozvali, naj jih počaka. Tat pa se je spustil v beg, nakar so policaji streljali za njim. Sedem strelov ga ni zadelo, pa je mogel ob cesti preskočiti plot in skočiti skozi okno v gostilno. Tod pa so ga našli pod posteljo.

d V trgovino so vломili. V noči od pondeljka na pustni torek je bilo vlamljeno v podružnico trgovine Ignac Lovrenčiča v Križevcih pri Ljutomeru. Dosedaj še neznani zlikovci so prišli skozi izložbeno okno v trgovino ter pobrali raznega manufakturnega blaga, ki presega znesek nad 4000 dinarjev. Gospodar se je med tem časom prebudit in začel klicati. Uzmovili so jo popihali. Orožništvo je dan za dan na delu, a vendar je malo upanja, da pridejo vlamilci v roke pravice. Zanimivo je to, da je imel ugledni trgovac Ignac Lovrenčič v zadnjih letih več drznih vlomov, s katerimi je bil oškodovan za približno 100.000 dinarjev.

d Se jim ni posrečilo. Drzno tatvino so izvršili trije Avstriji v bližini Koprivne na koščki meji. Posetnika Antona Hrobasta iz Crne, ki je vozil drva iz gozda, so izvabili v gostilno ter ga zapletli v pogovor o konjskih kupčijah. Medtem ga je eden gostil v gostilni z žganjem, druga dva pa sta izpregrala pred gostilno lepšega konja, vrednega 3500 Din ter pobegnila z njim proti meji. K sreči so obmejni stražniki oba zasačili tik na meji ter konja vrnili lastniku, vse tri tatove pa so zaprli.

d Naše parnike kupajojo. Na mednarodenem trgu ladij je nastala v zadnjem času ugod-

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE CELJE – LJUBLJANA – MARIBOR

OBRESTNA MERA ZA VLOGEZNASA

DO 5%

ZA VLOGE IN OBRESTI JAMCI DRAVSKA BANOVINA Z VSEM SVOJIM PREMOZENJEM IN VSO SVOJO DAVCNO MOČJO

na konjunktura. Cene ladjam so danes 15 krat višje, kakor so bile pred tremi leti. Zato so se nekateri naši lastniki ladij odločili, da prodajo svoje ladje. Doslej sta bila prodana parnika »Jug« (2400 ton), portnik »Ljubica Matkovič« (3180 ton), za parnik »Nikolina Matkovič« (3400 ton) se pa vrše pogajanja. Kupci so Italijani.

d 24 krat se je očenil. V Zivinicah pri Tuzli v Bosni je umrl musliman Ibrahim Topajčić. Bil je star 103 leta. V svojem življenju ni pил alkohola, pač pa je vsaki dan pokadil po 100 cigaret. Na dan smrti je bil še v kavarni. Imel je tri žene; ena od teh mu je kuhalila kavo, medtem je starček sedel na stolu in umrl. Poleg treh živih žena je imel 38 otrok. Vsega skupaj se je očenil štiriindvajsetkrat.

d Maščevanje za občinske volitve. Pred kratkim so se vračali šolarji domov na Velike Bloke. Ko so prišli že nekako blizu kapelice, ki je nedaleč od vasi, zapazijo vsi začuden, da na bloškem hribu ni več evharističnega križa. Postavili so ta križ predianskim, in sicer enega prvih. Takrat je bila ob blagosloviti zelo lepa slovesnost, kateri so prisostvovali skoro vsi domači vaščani, pa tudi mnogo drugih ljudi. Zdaj je ta križ, kakor oni na Javorščici spodžagan, in sicer tako, da ga ni mogoče več porabiti. Kolikor se more dognati, se je ta žalosten dogodek izvršil v četrtek zvečer, ko je pri nas precej hudo melo. Za zlikovce zares prav primeren čas! Videli pa so neke tri, bolj belo oblecene osebe, ki so bile zvečer na tem hribu. Pa tudi psom se stvar ni prav nič dopadla, ker so zelo lajali zvečer proti hribu. Zdi se, da je politika zraven in da ima le ona svoja prste v mesi. Med ljudmi se mnogo sušja. Zadosti pobalinsko pa je, če se politična strast prenese na versko polje. Zelo značilno je tudi to dejstvo, da je evharistični križ na Javorščici padel kot maščevanje za občinske volitve. Kakor se za venecijci pripravljajo, da bodo postavili še lepši križ na Javorščico, tako niti najmanj ne dvojimo, da tudi Bločani tega bogoskrunstva ne bodo trpeli in da bodo postavili evharistični križ zopet na svoj prostor, da bo glasno pričal o prehudi zlobi tistih, ki so to zakrivili.

d Kaj bo s tako mladino Trgovka Emilia Bogar v Križevcih je prejela pismo, v katerem zahteva neznan pisec, naj položi na določeno mesto 500 Din, sicer bo umoren njen otrok. Trgovkin mož je bil že štirinajst dni odšoten z doma in se je zdravil v Zagrebu. To dejstvo je izsiljevalec izrabil ter je pozno zvečer prišel in začel trkat na vrata Bogarjevega stanovanja. Medtem se je trgovec Bogar že vrnil iz Zagreba in mu je žena povedala, da je prejela izsiljevalno pismo. Bogar je odpri vrata in videl mladega fanta, ki mu je molil

Rešite nas potepuške nadloge

Vsi vemo, da so brezposelnici veliki siromaki, ki si skušajo pomagati, kakor pač vedo in znajo. Toda tega, kar se sedaj dan za dnevom vrši in dogaja v vedno ostrejši in naravnost grozilni oblikih, pa ni mogoče več nairno gledati, še manj prenapašati. — Tukaj v hribovskih krajinah laškega in celjskega okraja, kjer vlada in kraljuje že itak siromaštvo, pomanjkanje in stiska v zvrhani meri, pritisajo brezposelnim v vedno večji mimožini in nadležnosti. Pisec teh vrstic, ki prebivam v skrajno oddaljenem, hribovitem, razgranjenem svetu, daleč proč od prometa, sem po natančnem zapisku od novega leta sem dogнал, da obrazijo tukaj vsako, še tako skrito hišo in kočo dnevno najmanj trije ali štirje brezposelniki. Minuli teden je primarširalo na visokoležečo Svetino (nad Celjem) skupaj 7 brezposelnih, sajih krepkih mož v najlepši starosti. — Način, kako večina brezposelnih tukaj nastopa, spravlja ubogo podeželsko ljudstvo, zlasti pa na sarnotnih krajih, naravnost v strahu in grozo: skoraj noben brezposelni se ne zadovolji s kruhom, vsak naravnost zahteva denar in kar določi skos po kovaču. V svetinskih hribih je brezposelni zagrozil ubogemu posestniku: »Zdaj nam še dajete, kmalu si bomo sami vzeli!« — Posebna nadloga je prenočevanje teh vsiljivih

ljudih: predzrno zahtevajo toplo posteljo v sobi ali topli kot na peči; prestrašeni posestnik, ki se boji maščevanja teh tujcev, mu mora ugoditi, četudi večkrat v strahu pred neznanimi ljudmi celo noč brez spanja prečuje v svoji hiši. Pričepeni potepuhu se vedejo kakor gospodarji, hišni gospodar pa mora biti zadovoljen, če ga še vsaj v hiši pustijo.

Tej rastoči nadlogi in nevzdržnemu stanju pri našem ubogem, zadolženem in od vseh strani stiskanem kmečkem ljudstvu more odpomoci edino oblast, ki je za to poklicana. Žal se mora danes javno in po resnici reči, da je velika večina brezposelnih, ki se v vedno večjemu številu potikajo po naši Sloveniji, navadnih delomžnih potepuhov, katere mora oblast trdo prijeti; naj vsaka občina skrbi za svoje uboge ljudi; kajti splošno se tukaj opaža, da so domači siromaki in berači v vsakem okraju naravnost izginili pred neštevilnimi brezposelnimi postopadi in potepuhi. Naj orožništvo vsakega brezposelnega legitimira in pošlje v domačo občino! Naj se oblast po orožnikih prepriča, da se med brezposelnimi potepuhu povsod skriva vse polno komunistov, ki mnogi že očitno kažejo svoje boljševiško mišljenje! Zakaj slična nasilja se vrše tudi drugod po Sloveniji.

17 velikih pijancev je ozdravil

V Slavonskem Brodu je bilo več nevarnih pijancev, neozdravljenih alkoholikov, ki so uničili družine in zapili vse svoje premoženje. To je dalо mestnemu zdravniku dr. Kajeganoviču povod, da je povabil te pijance k zdravljenju. Začel je v pričetku novembra minulega leta. Dr. Kajeganoviču se je najprej prijavilo 12 pijancev, ki jim je zdravnik začel dajati injekcije proti alkoholu. Osem jih je popolnoma ozdravil in oni so danes zdravi in srečni ljudje. Stirje pa so v svojo nesrečo prenehalni z zdravljenjem. Pozneje se je javilo dr. Kajeganovič Še dvanaest »bolnikov«, od katerih je osem popolnoma okrevalo, eden je prenehal z zdravljenjem, trije pa še vedno dobivajo injekcije. Tako je cela vrsta mož rešena gotove propasti.

pismo, v katerem je bila zahteva, naj izroči onih 500 Din. Fant je pripovedoval, da ga je poslal neki neznanec. Trgovec mu ni verjal in je poslal po stražnika, ki je fanta odpeljal na policijo. Tam je fant priznal, da je on sam napisal pismo. Fant je star šele 17 let.

d Zopet nova gospodinjska šola. Dne 16. februarja so v Svečini ob severni meji otvorili novo gospodinjsko šolo, ki jo je banska uprava osnovala na nekdanjem veleposestvu admundskega samostana. Otvoritev se je izvršila tiho in brez vsake svečanosti. V imenu banske uprave ji je prisostvoval svetnik Okorn, poleg njega pa so bili navzočni krajevni činitelji. V šoli je začasno 20 gojenk, ki se bodo udeležile 6-mesečnega tečaja. Šele jeseni, ko bo posloplje gospodinjske šole popolnoma adaptirano in urejeno, se bo pričel enoletni tečaj, v katerega bo sprejeto večje število gojenk. Gospodinjsko šolo vodijo šolske sestre iz Maribora, voditeljica pa je sestra Lidvina Briski. Otvoritev gospodinjske šole v Svečini je važen dogodek za severno slovensko mejo.

d Vedno je prizadet delavec. Zaradi dežja te dni je začel vleči plaz na dnevnem kopu pod Bukovo goro, kjer podjetje Dukić odkriva premog za Trbov. premog. družbo. Ogromne množine zasipa so se začele premikati proti dolini. Zadnje dni se je plaz ustavil. Ne ve se pa, kaj bo, ko pride nov dež, če bo šel plaz

To so bili večinoma alkoholiki, ki so redno pili tri do štiri litre žganja na dan ali sedem do osem litrov vina dnevno. Med njimi si našel tudi take, ki so zapili hišo, uničili družino, izgubili službo, a eden je ubil v pisanstvu celo ženo in svojega soseda ter bil za to več let zaprt. Prišel se je zdraviti zato, da ne bi naredil zopet kakšno hudodelstvo. Zanimiv je slučaj nekega pijanca, ki je izgubil službo in zapustil ženo in otroke. Zdaj je ozdravljen in tudi v službo so ga ponovno vzeli.

Vsi ozdravljeni so neizrečeno srečni in izjavljajo svojo globoko hvaležnost dr. Kajeganoviču, ki jih je rešil. Vsi so postali člani treznostnega društva v Slavonskem Brodu. Če bodo le stanovitni ostali!

naprej, bo zajezil trboveljski potok in bi lahko nastale nedogledne posledice. — Zaenkrat je ustavljeno odkrivanje premoga pri Dukiću, ker nimajo kam odlagati zasipa. Zato je podjetje odpovedalo na 14 dni 180 delavcem. Tudi pri rudniku samem bo nekaj ljudi zgubilo delo pri nabiranju premoga, če ne bo novih zasipov. Plaz je naredil precej škode, razdril nekaj tirov in ravno na novo zgrajeno vzpenjačo. Najbolj nerodno pa je odpuščenim delavcem, ki so sredi zime postavljeni brez dela na cesto.

IZ DOMACE POLITIKE

d Oster besedni boj je nastal med Ljotičevim »Zborom« in narodnim poslancem Životto Milanovičem, ki je ob priliku svojega govora v finančnem odboru Narodne skupščine napadel Ljotiča in mu očital, da prejema za svojo stranko denar iz tujine. Polemika, ki se je vodila okrog tega očitka, sicer ni pokazala točnosti vseh obtožb narodnega poslanca, pač pa dejstvo, da je Ljotič poslal na kongres hitlerjevske stranke v Nürnbergu dva svoja odposlana in da je uživala njegova gospodarska organizacija posebne ugodnosti pri izvozu sliv v Nemčijo. Prav nečedno pa je odkritje, da so Ljotičevci, ki imajo na programu tudi boj proti judom, v Zagrebu ustavili posebno družbo pod imenom »Techni-

Nova ženska moda bo bilo ukazala krila na obroče, kakor so bila pred 100 leti v navadi.

sche Union«, v kateri pa je imel večino delnic znani žid Alfred Diamandstein, ki se je dal nekaj let prej prekrstiti v Milana Daniča. — Časopisi so odkrili, da je bil ta žid večkrat zabeležen v spiskih zagrebške policije, kjer je moral nekajkrat odgovarjati zaradi raznih prevar in zvez s komunisti.

d Turški zunanjji minister Ruždi Aras se je na povratku iz Milana v Ankaro ustavil za en dan v Belgradu. V razgovoru z novinarji je turški zunanjji minister dejal, da bo Balkanska zveza priznala zasedbo Abesinije po Italiji, nakar se bodo menda sklenili prijateljski sporazumi med Italijo Grčijo in Jugoslavijo. Angleški diplomatski krogi povdarijo pomen zblžanja med Italijo in Jugoslovijo, ker bo s tem mir na Balkanu pomembno utrjen.

d Proti lažnim delavskim voditeljem. Minister za socialno politiko Dragiša Cvetkovič je na zborovanju jugoslovanske delavske zvezze izjavil, da se je odločil preurediti okrožne drade in vse delavske zbornice. Po njegovem načrtu bodo morale vse te delavske ustanove služiti le delavskim koristim in potrebam, ne pa biti leglo birokracije in udobnih korit raznih lažnih delavskih voditeljev z visokimi plačami.

d Šibenška »Tribuna« dokazuje v posebnem člančiku, da je osnovni pogoj za dobro in trajno ureditev Jugoslavije popolna enakopravnost vseh državljanov in vseh pokrajini naše države. O tej enakopravnosti pa morajo biti vsi tudi preprti. Žato predlaga »Tribuna« naj vlada izdaja tednik »Enakopravnost«. List naj bi objavljaj podatke o zasedbi najvišjih državnih položajev, dalje podatke o velikih državnih delih v posameznih pokrajinah, o razdelitvi javnih del, o plemenskih pripadnostih državnih uradnikov, o sprejemjanju gojencev v državne zavode, o razdelitvi štipendij za dijake itd. Ako bi se na podlagi teh podatkov ljudje prepriličali, da se v državi ne izvaja politika plemenskih protekcij, temveč resnična enakopravnost na vseh poljih državnega udejstvovanja, potem bi bila naša notranja ureditev silno olajšana in pospešena.

d Ponovne občinske volitve so bile one nedeljo v Rekalicah pri Banjaluku. JRZ je dobila 568, zdržana opozicija pa 485 glasov.

Na podkralja Grazianija in njegovo spremstvo so vrgli v Addis Abebi bombe. — Slika nam kaže Grazianija na potovanju po uavidezno mirni deželi.

Strašen umor pri Metliki

Kraščevčovo hišo v Curihah sta si vzeli v najem Frilan Bara, 85-letna žena, in njena hči, okrog 60 let starca Vraničar Marjeta. Vraničar Marjeta je bila nad 30 let v Ameriki in se je pred dvema letoma vrnila. Ima pa v Ameriki še 3 brate in eno setro, ki ji vedno pošiljajo podporo v denarju. Obe sta bili na glasu, da imata denar in bilo je morda ravno to usodno za nju življenje. Neki večer so opazili na podnu poleg hiše, kjer sta stanovali, nepoznanega moškega, ki je bil do vrata zavit v slamo, čez glavo pa pokrit s suknjičem. Poleg njega pa je ležal nahrbniki. Ta mož pa nima nič zveze z umorom, ker je v času dejanja še spal in tudi pred orožniki dokazal svojo nedolžnost. Naslednjeg jutra je soseda Jožeta Govednik nesla hlebček kruha k Vraničarjevi. Vrata so bila zaprita in tudi okna. Gledala je skozi okno in klicala, naj pridejo odpret. Ker se nihče ni oglasil, je šla domov in mož povedala, da se ji zdi, da pri sosedovih ni nekaj v redu. Ob pol 9 se je soseda vrnila in opazila, da so okna zastrta. Ker je Govednik Jožeta na vsak način hotela priti v hišo, je neki moški pri drugih vratali pobegnil čez Govednikov vrt v smeri proti Borihi. Mož je čez glavo vrgel suknjo in hitro bežal. Govednik Janez, ki ga je opazil, ga je zasledoval prav do Borihe. Pred Boriho pa se je obrnil

in bežal nazaj, ker je nekdo zakričal iz gozda, da jih je še več.

Prišedši nazaj, je šel Govednik v hišo in se mu je že v veži nudil prizor, kakršnega še ni videl v svojem življenju. Pri stranskih vratih je na teh ležala na trebuhi Vraničar Marjeta s presekanim vratom in razbito glavo, popolnoma napravljena, kar je dokaz, da je bil zverinski umor izvršen, ko je Marjeta že vstala in da je hotela klicati na pomoč in bežati iz hiše, pa ji je zločinec prej presekal nit življenja. V hiši na postelji pa je ležala njenja 85-letna mati, ki ima nad levim ušesom popolnoma razbito lobanje, obrnjena je bila k zidu in jo je zločinec najbrže ubil v spanju. 85-letno starko je zločinec popolnoma zametal z blazinami in perilom in tako zakril strašno dejanje. Vsi predali so bili odprtji. Postelja, na kateri je ležala Marjeta Vraničar, vsa prekopana in preobrnjena. Amerikanski zabolj s silo odprt, kar priča, da je zločinec istkal denar. V noči je padal sneg in je po stopinjah videti, da je zločinec prišel po polnoči. Prišel je v hišo skozi podstrešje, kjer je odtrgal desko in s podstrešja prišel po lestvi v hišo. V veči in v hiši je bilo polno suhega mesa, katerega je hotel vlonmec vzeti s seboj, pa je bil predčasno prepoden.

NOVI GROBOVI

d Vi, ki zaklade zbirate iz bližnjih krov, prah boste tudi vi... V Brezju pri Šmartnem pri Litiji je umrla Marija Hostnik roj. Kastelic.

— V Pobrežju pri Mariboru so pokopali učitelja Franceta Kerhanka. — V Savljah pri Ljubljani je mirno v Gospodu zaspala Marija Kos. — Na Pobrežju pri Mariboru so položili v grob učiteljico in pesnico Dragico Beloglavco roj. Krajnc. — V Trstu je odšla v večnost Augusta Vodopivec roj. Machne, vdova po velikem županu. — Na Rakiku je na veke zatisnil oči Jovan L. Acimovič. — V Stražištu pri Kranju je zaspala v Gospodu soproga posestnika Iva Rupnik. — V Mokronogu je umrl posestnik in gostilničar Franc Kolenc. — V Gorici je zapustil solzno dolino znani pevovodja in skladatelj Lojze Bratuž. — Pri Sv. Juriju ob Taboru je odšel po večno plačilo posestnik in gostilničar Karel Kumer. — V Celju so položili v grob babico in posestnico Baumgartner Marijo. — V Trbovljah so pokopali šolsk. ravnatelja in nadzornika v p. Gustava Voduška. — V Mariboru je odšel v večnost Ul Friderik, železničar v p. — V Kranju je umrl posestnik Mihail Jakofčič. — V Postojni so pokopali posestnika Franceta Čuka. — V Zgornji Zadobrovci so odnesli k večnemu počitku bivšega posestnika Janeza Zajca. — Na Glincah pri Ljubljani je preminula Antonija Marincič roj. Sudoholec. — V Brežicah so položili v grob Viljema Vouka, šefa davčne uprave. — V Tržiču je zaspala v Gospodu učiteljica Gabrijela Zupančič. — V Strahinju pri Kranju je v starosti 87 let odšel v večnost posestnik Franc Strupi. — V Ljubljani so umrli: Loni Rastobar, načelnik veter. odseka kr. banske uprave dr. Josip Stega, župni upravitelj v Sp. Logu pri Kočevju, Andrej Kušlan, učiteljica v p. Olga Medved roj. Jonke, Nežka Jenko, davčni upravitelj v p. Mihail Frančič, soproga ravnatelja tob. tovarne v p. Marija Mandelj, vdova želez. uslužbenca Neža Mohorčič, soproga žel. uslužbenca Marija Fabjančič, in soproga žel. uslužbenca v p. Helena Blatnik.

NESREČE

d V Zgorajem Kašju pri Zalogu je nekdo začel gospodarsko poslopje posestniku Znoju. To je v dobrem pol letu že sedmi požar v Zalogu in bližnji okolici:

d Zgorelo je gospodarsko poslopje ne-
davno umrle posestnice Fani Prevc.

d Avtomobil se je prevrnil. V ponедeljek, 15. t. m. se je prevrnil na državni cesti Cerknica—Rakek Zumrov avtomobil in se močno poškodoval, razbil šipe in pa zmagjal ogrodje. Posebno je poškodovan streha avtomobila. V njem se je vozil notar gosp. Malečič Peter iz Cerknica. Dobil je poškodbe po glavi in desni roki. Prvo pomoč mu je nudil banovinski zdravnik dr. Franjo Smerdu, ki mu je prevezal rane.

d Lobanjsko kost si je razbil pri padcu 66 letni upokojeni železničar Gašper Dobničar v Mariboru.

d Ko je šel nad lisice. Dragan Plavljanič, občinski tajnik iz okolice Petrinje je šel na lov na lisice. Med potjo mu je spodrsnilo in je padel na tla. Pri tem se mu je sprožila puška tako nesrečno, da mu je strel prebil koleno. Ker niso mogli pravočasno dobiti voza, je mož izkravpel.

d Stromoglavlje v 40 m globok vodnjak. Smrtno se je ponesrečil v Stražišču pri Kranju Hinko Ciglič, zaposlen v tovarni Sirc. Ko se je vračal po orodje je stromoglavlje v 40 m globok vodnjak. Ko so ga izvlekli iz vodnjaka je bil še pri življenju. Cež pol ure pa je podlegel poškodbam. Umrli je bil rojen 1895. leta v Števerjanu pri Gorici (Italija), pristopen v Kranj. Zapušča ženo in devet nepreskrbljenih otrok, brata, sestro, oceta in mater.

d Zemlja mu je stisnila prsai koš. V Sv. Lenartu v Slovenskih goricah se je pripetila velika nesreča, ki je zahtevala življenje mladega 17-letnega lončarskega vajenca Jožeta Knupleža iz Gasteraja. Knupleža je postal njegov mož, ter da mu nakopilje ilovice. Pri tem mu je pomagal tudi delavec. Pri kopanju pa se je

ilovica nenadoma sesula v jamo ter pri tem oba zakopala. Delavec se je izkopal iz jame, Knuplež pa je bil do vrata zasut. Tovarji ga je začel odkopavati, vendar pa je to trajalo eno uro. Knuplež je bil sicer pri življenju, vendar mu je iz ust vrela kri. Zdravniška pomoč je bila zamašna. Zemlja mu je stisnila prsai koš in zvečer je izidhnil.

d Po pameti ga pijmo. 72 letni zidarSKI mojster Jakob Rozman v Koprivnici je šel ob železniški progi. Ker je bil pijan, se ni zmenil za osebni vlak, ki se je bližal. Zaletel se je v lokomotivo, ki ga je odbila v stran. Rozman je bležel mrtev.

Občinske volitve za občino Metlika okolica

Kar smo dolgo želeli, to se zdaj približuje urešničtvu. Tudi naša velika združena občina Metlika-okolica bo volila 28. februarja. Imeli bomo dve volišči, eno pri Treh farah, drugo na Suhorju. Na teh dveh voliščih bodo zdaj volilci svobodno izrazili svojo voljo in postavili v občinsko hišo ljudi svojega zaupanja.

Ko bomo po dolgem času zopet svobodno volili, ne bo odvrač, če se ozremo malo nazaj na dvoje zadnjih občinskih volitvev, ki so bile pod projektnim diktatorskim režimom. Tudi takrat smo hoteli povedati svoje menjenje, da hočemo imeti mož svojega zaupanja v občinskem odboru naše občine. Glasovi so padali za našega sedanjega nosilca liste g. Jožeta Nemaniča iz Zelebeja. Drugi sile, ki pa niso bile v skladu z našo voljo in ne z našo večino, so to prevrle. Mi smo se pritožili zoper naših in upravno sodišča nam je ugordilo. Vršile so se druge volitve 1934. leta. Ali se več ne spominjate, volilci, kako je bilo takrat, ko se je zopet pokazalo, da mi ne klomeno, da hočemo imeti za župana moža svojega zaupanja g. Nemaniča in so nasileni kar zaprli dostop na voliščo? Pa tudi to ni pomagalo. Na prav čarovniški način je naša večina skončala v manjšino. Za take volitve se pošteno belokranjsko ljudstvo seveda prav lepo zahvaljuje. Zdaj imamo svobodo in bomo svobodno volili ter dati g. Nemaniču in sobi zadoščenje za vse krivice, ki so nam jih prejšnji nasilni delali.

To naše razpoloženje je potrdil tudi sijajni shod naše stranke preteklo nedeljo v Metliki, na katerem je govoril dr. Kulovec iz Ljubljane. Dvoračna je bila nabitlo polna in tudi hodniki so bili

polni volilcev. G. dr. Kulovec so volilci poslušali z največjim zanimaljem in odobravjanjem. Govornik je pokazal v svojem govoru, kako snežni in nedosledni so ti združenici nasprotniki. Objeli so se Jevtičevi, ki so l. 1933 in l. 1934 prav poslano garbali Mačkovci in vse drugo, v prav prijetnem objemu z Mačkovci pod vodstvom znanega hrvaškega trgovca iz Crnomlja. Objeli so se Jugoslovani, ki ne priznavajo Hrvatov in hrvaškega naroda, z Mačkovci, ki zoper, če so dosledni, ne priznavajo in ne bi mogli priznati, če bi bili dosledni, prigradna Jevtičevih centralistov. Jugosloveni in karor se v vsekovravnini potrebi ti ljudje imenujejo. Najbolj amensko je pa to, da so ti Mačkovci, ki so slovenski odpadniki, pozabili na vse batine, ki so jih prej tako obilno prejemali od svojih zavestnikov. Ali ni to smršna, v resnicu žalostna družba ljudi, ki ne poznajo ne doslednosti, ne programa, ne spoštovanja do samega sebe. Sedanji nosilci nasprotnice liste g. Jelenič je pri zadnjih občinskih volitvah z lastavo v roki korakal v boj za nasilni diktatorski režim. Kam bo zdaj vodil ta vnete belokranjske Mačkovce pri teh volitvah? Človeku pamet zastana, če to družbo gleda in premišljuje. Mi, pravili, prisili Belokranjci, pa tega, k nam uvoženega blaga ne bomo kupovali. Mi hočemo ostati pravili, prisili Slovensci! Hofemo biti dobri udje slovenske skupnosti! Jasno črto hočemo potegniti med narod Slovensci in odpadniki slovenstva. Sami si hočemo delati svoja pota. Hočemo biti suženjski pomagači drugih. V tej naši slovenski skupnosti si bomo tudi prizorili boljši gospodarski potokaj za našo ljubljeno Belokranje. Zafeti hočemo z radikalnim čiščenjem. Kar čuti slovensko, pojde z nami in bomo znagali. Kar se je vpogre proti svojemu narodu v drug jarem, tiste bomo izločili iz naše srede. O tem ni nobenega dvoma več.

RAZGLED PO SVETU

Bratomorno klanje v Španiji

Ze 12 dni traja okrog Madrida krvava bitka, kakršne še ni bilo v španski bratomoriji. Posebno hudi so spopadi med nacionalisti in komunisti na jugovzhodu ob reki Harami in ob cesti, ki vodi iz Madrida v Valencijo. Če se frankistom posreči vzeti komunistom še to cesto, potem je usoda Madrida najbrž započatena. To je priznal branilec španske prestolnice, rdeči general Mija, ki je po radiu sporočil svojim četam: »Ako prepustite sovražniku še to posled-

njo cesto, potem to pomeni žalostni konec v mišnici Madrida.«

Tudi iz severa od Siguenze in Samosiere nacionalne čete ogrožajo Guadelajaro, ki je ed Alkale, cilja južnih čet, oddaljena le dan hoda.

Položaj komunistov na vzhodni fronti se vedno bolj slabša. Otdot so razumljivi njihovi obupni protinapadi, s katerimi skušajo oslabiti silo nacionalističnega generala Varela na valenčijski cesti. Francoski ujetniki, ki so bili ujeti v bojih ob Harami, pripovedujejo, da je bil batalljon komunistične mednarodne brigade v zadnjih bojih skoraj popolnoma uničen. Komunist Galaza, ki upravlja mesto notranjega ministra v rdečarski španski vladi, je izjavil, da so rdeči izgubili na bojišču do 1. februarja 51.000 mrtvih in 123.000 ranjenih. Največ izgub so imeli inozemci, in sicer Rusi ter Francozi, veliko je pa tudi padlo Mehikancev. Ko to pišemo, krvavi boji pred Madridom, zlasti na jugovzhodu ob Harami, z nezmanjšano srditostjo trajajo dalje.

BANKA BARUCH

II, Rue Auber, Paris (9^e)

Odpromjeno denar v Jugoslavijo
na najhitrejši in po najboljšem dnevnem kurzu.

Vsi vse bančne posle najkulantnejše.

Poštal uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune.

BELGIJA: № 8066-54 Bruxelles. FRANCIA: № 1117-94 Pariz. HOLANDIJA: № 1428-46 Rot. Denkt. LUXEMBURG: № 5967 Luxembourg.

Na zahtevo pošljemo krepljeno naš ček, nakaznice

sebna doklada, namenjena lovskim varnostnim organizacijam. Predložen in sprejet je

bil nadalje zakonski osnutek glede zaščitljive otrok v kmetijstvu in gozdarstvu, po katerem smejo biti otroci od 10. do 14. leta zaposleni, v kolikor njihovo delo ni škodljivo nihovemu zdravju, naravnosti ter izpoljevanju šolskih in verskih dolžnosti. Poset kino-predstav je dovoljen mladini nad 18 let (predlog, naj se starostna meja zniža na 10 let, je bil odklonjen). — Redek gost je potoval te dni skozi Koroško. Bil je to alvarski maharadža iz Indije. Namenjen na Dunaj se je prihajajoč iz Trsta ustavil tudi v Beljaku. V njegovem spremstvu je bilo 32 oseb, vozil je s seboj nad 100 kosov prtljage. V Beljaku je prenočil v Parkhotelu, kjer je pustil odstraniti pohištvo ter ga nadomestil s svojim.

V telezniških vagonih in avtih je dal odstraniti vse prevleke iz svinskega usnja — svinja je za Indce nečista žival — in uporabljal dragocene svoje preproga. Po dnevnom bivanju v beljaškem mestu je visoki gost nadaljeval svoje potovanje na Dunaj. Tam se nahaja v zdravniški oskrbi, nakar potuje k svečanemu kronanju angleškega kralja v marcu v London. — V Štebenu pri Globasnicu so pokopali Knazevega očeta in Zlokarjevega Korta. — Pogorel je plev pri Crnecu v Kotu pri Piberku. — V Dolinčih — v rojstni vasi ljubljanskega knezoškofa g. dr. Rožmana — je umrl Verčulov oče. — V Globasnicu je odšel v večnost Hutarjev oče. Slovel je daleč na okrog kot trgovec z žitom in živino. — Na dunajski univerzi študira letos nad 10.000 dijakov. — Avstrija sta posetila na svojem poročnem potovanju holandska prestolonaslednica Julijana in njen mož. — Bivšega kralja Edvarda je v Enzelsfeldu posetila njegova sestra princezinja Marija. — Na Koroškem je 84.531 protestantov. Vsak deseti Korošec je torej interanske vere. — Predvidoma bosta letos posvečena v duhovnika dva slovenska bogoslovec: g. Matevž Igere, rojen 1911. v Podkraju pri Piberku, in Anton Kutej roj. 1909. v Celovcu in pristojen v Globasnicu. V malinski bosta posvečena na praznik apostolov prvakov 29. junija.

NEMČIJA

z Kardinal Faulhaber, znan po svojih neustrašenih nastopih proti narodnim socialistom v Nemčiji, je imel ono nedeljo v Berlinu pridigo, v kateri je govoril o nevarnosti, da pride do popolnega razkola med Cerkvio in nemško vlado, če ne preneha sedanje postopanje nemške vlade proti katoliški Cerkvi. Ce bi prišlo do odprave sporazuma s sv. stolico, potem bi tudi pri drugih narodih padlo zaupanje v Nemčijo, saj bi ti narodi videli, da se ni mogoče zanesi na nemško besedo.

AMERIKA

z Razno. V Clevelandu so umrli: 61 letni Frank Založnik iz Kozarjev, 58 letni Frank Nejc nekje iz Loške doline, Ivana Korčo roj. Furlan z Verda, 51 letni Peter Gregurič iz Šošice pri Metliku, 47 letna Teresija Frančič roj. Grdanec iz Cerine na Dolenjskem in Alojzij Ilc iz Dolenje vasi pri Ribnici. — V Detroit Mich. je odšel po večno plačilo temožni katoliški škof Michael J. Gallagher. Dosegel je starost 70 let. — V Waukegan

ITALIJA

z Droblik. Tržaški listi objavljajo sedaj uradne podatke o smrtnih nesrečah, ki so zadele delavce in vojake iz Primorske v Abisiniji, in sicer za čas od 31. decembra 1936 do 31. januarja 1937, torej za dobo dveh mesecov. Pri raznih vojaških pohodih je padlo 78 vojakov in 45 delavcev, med njimi tudi dva piloti. — Ker so darovali vino za Italijansko armado v Abisiniji, so bile po pisaniu tržaških listov zadnje dni odlikovane številne tržaške tvrdke. Vsa Italija je darovala za Italijansko armado v Abisiniji 846.000 litrov vina. Od tega odpade na slovenske kraje Italije 57.000 l, na Trst sam pa 32.000 l. Južnija krajina je torej darovala največ, če-

ravno je njena proizvodnja vina sorazmerno najmanjša. Zlato kolajno je dobila tvrdka Ralf Pahor v Trstu, ki je sama darovala v abesinske namene 6000 litrov vina. — V Kopru izboljšujejo zemljo, kjer so bile prej soline. Dostej so na ta način pridobili že okrog 430 ha plodne zemlje. Cena zemlji je baje poskočila od 200 na 3000 hr za ha. — Hiša z vsemi gospodarskimi poslopji je zgorela Janezu Kodriču v Ptiserju pri Komnu na Krasu.

AVSTRIJA

z To in one. Na zadnjem zasedanju koroškega deželnega zbora je bil med drugim govor o zopetni poživljivosti zlatih rudnikov. Pri oddaji levakov kart se bo pobirala po-

Il. je na veke zatisnil oči Anton Leben iz Dvora pri Polhovem Gradcu. — Velik železni lok, ki so ga gradili na mostu, ki naj vodi čez takoj imenovana »Zlata vrata« pri San Franciscu, se je podrl ter raztrgal mrežo, ki je bila v varstvu delavcev razpeta pod mostom. Nad 400 delavcev je bilo ubitih ali pa je utonilo. — V cerkvi sv. Roka v La Salle III. je nenadoma preminil 71 letni Josip Stukelj, prvi predsednik Kr. slov. katol. jednote, doma iz Petrove vasi pri Crnomlju na Dolenjskem. — V Bridgepost Com. je odšel v večnost Jurij Ferenčak iz Vudracev v Slovenski krajini.

DROBNE NOVICE

Trocki poziva Stalina vnovič, naj dokazuje svoje obozde pred neodvisnim mednarodnim sodiščem.

Gospodarsko zvezo skandinavskih držav hočejo osnovati Švedska, Norveška, Danska in Finska.

Ukinitev vojne v zraku zahtevajo nekateri najodličnejši Angleži.

Nad 20 milijonov dolarjev je ameriški predsednik Roosevelt naklonil tamošnjim poplavljencem.

Japonski cesar je sprejel kardinala Doughertyja, papeževega odposlanca na evhar. Kongresu v Manili.

Krofot ne smejo jesti do velike noči v Nemčiji. Sparanje!

Opico se operirali na slepišu v nemškem Kölnu. Je šlo vse po sreči.

Dve skladisti dinamitski tevarn sta zleteli v zrak v ameriški državi Chile.

Italijanski 17.000 tonski parnik »Feltre« se je potopil na izlivu ameriške reke Columbije v Tih ocean.

9 milijonov dolarjev letnih dohodkov ima ameriški časopisni magnat Hearst.

PO DOMOVINI

Iz raznih krajev

Raka pri Kräkem. Bo menda res, kar je pisal zadnji »Domoljub«, da je gospodom pri nasprotnih listih precej nerodno zaradi »Domoljubovega prospaha. Njim bi bilo seveda ljubše, da bi imeli sami malo komande nad njim. Kot v onih, zanje zlatih časih, ko so »Domoljuba« kratkotratno ustavili. Seveda pa so takrat posiblji, da pravi pregovor: »Se bo zaobrnalo. Naj si gospodje kar zapomnijo, da so s takim početjem takrat sami imenito agitirali za »Domoljuba«.

Begunje pri Cerknici. Z veliko silo so se vrgli v januarju naši fantje in dekleta, pa tudi nekaj mož na agitacijo za »Domoljub«. Vsaka vas je imela svoje agitatorje, ki niso odnehati, dokler niso uspeli. Dosegli so res lepo številko: 57 novih narodnikov, ko smo jih že prej imeli okrog 90. In to v župniji, ki steje 1176 duš. Poleg teh smo dobili še v sedemih župnjah 7 novih narodnikov. Cerknjanom v pomirjenje povedemo, da smo v njihovem »zelniku« dobili samo enega. Čast naši mladini! Mikala nas je kajpada prva nagrada. No, pa smo veseli tudi nagrada 100 knig. Glavno pa je, da pride dober časopis v sleheno hišo. Ampak g. urednik, kadar pride zopet z nagradami na dan, Vas prosimo že sedaj, da se takrat ozirate tudi na Število prebivalstva v župniji! Pri tekuni na tej podlagi bo ta ali oni velikan precej zaostal. — Zadelek tega meseca se je od banovine poslani revizor mudil v občinski pisarni. Kar 12 dni je nekaj iskal ondi. Kaj hoče, so se povpraševali nekatere, saj je pri nas vse v vzorinem redu. Napake hiše, so odgovarjali drugi. Red hoče napraviti, so menili mnogi. Kaj je bilo, bomo že povredili, se bomo zvezeli. — Ta teden je poslala k zasedanju banskega sveta v Ljubljani tudi naša župnija enega člena. Kar zavrhlo je, ko je najprvo radio oznanil in jo potem že »Slovenec« prinesel, da je naš Jakob Kranjc, posestnik v Topolu, imenovan od notranjega ministra za banskega svetnika. Veseli smo, da je ta razumen, veren, akromen, na vse strani delovan mladi mož poklican na tako mesto. Prav je, da ima Notranjska, ki je po svojem splošnem značaju kmetiška,

za svojega zastopnika v banskem svetu pravega kmeta z župnijo roko. G. Kranjcu čestitamo mnogoštvenimi njegovi priatelji, čestitamo pa tudi sebi, da se je tako zgodilo. Ves logaški okraj sme biti uverjen, da bo imel v novoimenovanem banskem svetniku dobrega zastopnika, notranjski kmet pa edinočnega zagovornika.

Dol pri Hrastniku. Dolski moški pevski zbor je imel koncert v nedeljo, 7. februar. Obisk je bil velik. Splošno se sedi, da je naš zbor na visoki stopnji. Za prihodnjo nedeljo, 28. februar, pripravljajo naše organizacije široko zasnovano postno proslavo z igrami: Teatilus in Animus, in s petjem postnih pesmi, ki jih bodo peli vsi navzoči. Vse naše predilekte rastejo iz cerkvenega leta in so dobro obiskane. Prav gotovo bo presegla ta proslava vse prejšnje, ker se na njo vstopno pripravljamo. — Knjižnica je dobila 200 novih knjig in jih začela izposajati. Daleč odtoli nimajo tako lepe in bogate knjižnice kakor je naša. Ima okrog 1500 knjig. Tudi obisk je nastrel takoj, da smo ves veseli. — Urejena je tudi čitalnica, ki ima okrog 20 časopisov in revij. S prosvetnim napredkom, se zdi, da obisk gostilna pada. Vsekakor je naša organizacija na pravi poti. V marcu bosta dve predavanji Farne univerze. Vsa predavanja dosedaj so bila rekordno obiskana.

Vijino pri Ambrožu. Dne 17. februar je umrl v 53. letu starosti Marija Mišo p. d. Tomazova Mica. Bolehal je dalje časa, nihče pa ni prizakoval, da se bo tako hitro poslovila od nas. Veliko je pretrpela v življenju. Bila je v resnici trpeča mati. Garala je od junta do vederja, da je preživjala družino. Znana je bila v Ribnici dolini in v Kočevju, kamor je nosila več ur daleč prodajat juha, perutino in drugo. Zato ni čudo, da si je nakopala bolzen, ki jo je spravila v pregozdaj grob. Vsem znancem in prijateljem jo priporočamo v molitev in blag spomin.

Dobrova pri Ljubljani. Ono nedeljo so naši možje in fantje napolnili dvorano, in odbor krajne organizacije JRZ je položil svoj letni obračun. Ni bilo težko, saj smo se vsi zavedali, da imamo za seboj plodonosno delo enega leta. Neumorno delavalni predsednik Lojze Ambrožič je poročal o

RAZNO

Nekaj, kar ne vedo vse:
da je turški preporoditelj Kemal paša dal prelit od trgovcev poklonjen mu zlati telefon in daroval pretoljeno zlato za turške sportnike;

da je na vsem svetu dva in pol milijona slepcev, med njimi pa jih je največ v Egiptu;

da je ruska vlada odlikovala silovitega akademika prof. Pavlova z redom in avtomobilom ameriškega tipa Lincoln.

Da so v Mehiki nekemu neprenu uzmivoču, ki so ga zaslužili pri latvini inšenskega romaria, odsekali desnico, s katero je kradel, potem pa ga napolnili na kol v opomin nem tovarščem njegovega poklica;

da se je znani budistični menih Batila Jana v Rangoonu sezgal na gradišču in s tem postal velik svetnik budistične vere;

da so usmrtili razvplaga korziškega bandita Torreja. Svoje življenje je skenil v Bastiji na Korziki, kjer je bil prej neomejen strah ondotnega prebivalstva;

da so pri nedavnem pregledu nastaknarjev v

L. Ganghofer:

13

Martinj klošter

Roman iz začetka 12. stoletja

Poslovenil Blaž Poznič

»Toda utegnila bi priti prej, ko misliš!«

»Potem skribi, da prideš kmalu pod strehol! Smejoč se, je Reka obrnila ribiču hrbet in odšla. Z naglimi koraki je dospela na jezerski prod. Edelrota jo je bila že opazila in je pritekla z vesom skozi les. »Prinesla sem drog s seboj,« je zaščepatala. »Toda mislim, da ne bi smeli odrinitti. Posluhnji le, kako sika v ločju! To ni nič dobro znamenje! In plaho se je ozra proti nebu. »Kralj Ledenik ima že kapo.«

Reka se je nasmehnila. »Ali te je strah?«

Edelrot je zmajala z glavico. »Strah ne, toda brat bo hud.«

»Naj bo! Pojdil! S kolenom je odrinila Reka lahki čolnič v vodo in stopila v ladijo — pri guganju sta kragulja zakrilih s perotmi, da ne bi izgubila ravnovesja na Rekinji roki in ramih. Edelrota je sledila za njo, in medtem ko je zadaj v dolini vtikalna veslo v bekovo ručo, je sedla Reka na rilčno desko, in položila predse operjenca z belimi golobjimi perotmi, ki ga je bila nosila v usnjeni torbi, vzela vznemirjeni lovski ptici na krilo in ju gladila z dolgim peresom po vratu in hrbitu.

»Kajne,« jo vprašala Rotica, »svojega ljubljenečka pa nisi vzel?«

Reka se je zasmajala. »Glej, glej, saj že ločič kragulja od sokola. Pomni, naučila se boš še kaj! Moj ljubljeneček sedi doma in vsele sem rajši navadne kragulje,

bolj se obnesejo na vodi in opravijo urno. Toda zdaj odrinil!«

Edelrota je vesila stope, enakomerno in spremno. Rahlo pljuškajoč je drsela ladjica na odprt, mračnotno gladino. Nad vodo se je prelival vijoličasti blešč gasnčega dneva, temnomoder se je iz velike daljave odbiral Uttersberk, in nad vrhovi Gela in Jenarja je sijal še zadnji nadih nekoliko svetlejše luči. Toda med visoko se podečimi oblaki, kjer so se na valujočih robovih prelivale vse barve od jarkorde do temnoškrilatne, je bilo že črno ko noč. Mračna kapa oblakov se je bila poveznila na snežne vrhunce kralja Ledenika.

Tam gori so vrele in se vrtinčile meglene gmote kakor para nad kotom — toda v dolini in nad vodo se ni gibala še nobena sapica. Niti najmanjši valček ni koralj jezera — samo v trstju so se drhteči gibali vršiči vitkega klasja in listja, kakor bi se dvigala zagatna sopara, ki jo je pod streho ločja skuhalo čez dan vroče sonce, sedaj počasi med steblikami navzgor v zrak.

V trstju je zašumelo, in čuti je bilo rahlo gaganje. »Tu notri so,« je zaščepatala Rotica.

»Race? Pustili jih bova danes pri miru. Vem nama, za boljši lov! Na jezero je priplul labodji par, spazila sem ga s svojega okna. Ravnaj čoln tja v kot, kjer se dviga iz globin — mrzla voda... tam sta skriti v ločju.«

»Reka,« je zajecjalna Edelrota in pridržala čoln. »Vendar ne boš lovila labodov?«

»Kaj naj mi branii?«

»Ijudje pravijo: kjer šumi labod, tam Tres ni daleč.«

»Ne bojim se gal!« se je nasmehnila Vacemanka. »Veslaj!« Rotica se je obotavljala. »Veslaj tja! je ponovila Reka nestrupo. Z zastajajočo sapo je Rotica potopila veslo in odrinila čoln. Pluli sta blizu otoka, in

večem delu in o uspehih. Cela občina se je zlahko ginala v naši organizaciji in lahko se mirno potrakamo na prsa, da imajo malokrat toliko uspeha kot smo ga imeli pri nas. Javna dela so nam prinesla lep začutek in v bodoče so nam ga obeta še vedno. Gleda občinskih volitvam smo v ljubljici okolični bres dvoma na prvem mestu. Barka JNS je pri nas potopljena, pri občinskih volitvah je iz valov pokukalo le še 28 glavice nezrečnih bodočimov in so potem še te izginile. Izvoljen je bil naš ljudski član Černa. V preteklem letu smo imeli obsežen tabor JRZ. Lepi uspehi so v veliki meri zaslužna našega predsednika, saj se tega dobro zavedamo in smo mu za delo hvaljeni. — O splošnem političnem položaju nam je v januarju besedil poročil Miloš Stare iz Ljubljane. — Izvolili smo še nov odbor z Ložetom Ambrožem na čelu. Novemu odboru želimo uspehov. Če bodo dosegli toliko kot letos, bomo več kot zadovoljni. — Zborovanje je bilo prava manifestacija za naš slovensko misel, za naše voditelje in njihovo politiko. Dobrovračani smo jim zvesti bili, smo, in bomo ostali!

Bohinjska Bistrica. Pred kratkim smo pooblaščeni v grob Lovrenca Stare p. d. Matičkega očeta, v starosti 76 let. Že v nizbelji je izgubil mater. Šolo je, kakor jo večkrat pravil, videj od smotrij kakih petkrat, pa še takrat je učitev na mizo zapalil in otroci smo mu šli skoz okna. Vendar pa se je sam naučil brati in razumeti. Ko je dorastel je vozil s gora ogaja, nečekorat preoblik Triglavsko pogorje ter prenesel težka bremena na planinske kože. Ko še ni bilo bohinjske železnice je storil skozi Stengec proti Radovljici in večkrat celo v Trst. Znal je tudi izdelovati st in škaf. Kadil ni vse svoje življenje in tudi ne pli. Kljub majhnu zasičnosti je prihranil toliko, da je, ko se je prizel v Bistrico, maršikaj prikupil in si urebil prijazni dom. Njegov največjši prijatelj je bil »Domoljub«, katerega mu je sprva posojal takratni župnik Porenica. Pozneje ga je naročil sama in ko so mu odgovredale moči, da ni mogel več opravljati težkih del, si ga našel v zimskem času na zapečku, kjer je dan za dan prebiral »Domoljub« ob prve besede do zadnje. Imel ga je v veliki časti, niti ena stran se ni amela zatrgati, zamazati ali celo zgubiti. Tako ima v najlepšem redu shranjeno vse številke od leta 1918. Pri volitvah je bil vladno načrtan. Ko so mu ponudili voz, ga je odklonil, vzel palico in odšel pač na volitve. Kakor je bil veden pri delu, tak je bil tudi v izpoljevanju verskih dolžnosti. Dokler je bil zdrav, je hodil redno k maši in k popoldanski službi božji. Da bi bil delat ob nedeljah, mu niti na misel

ni prisko. Ko pa mu mogel iti več v cerkev, je doma velike premobili. V strogo krščanskem duhu je vrgogli tudi svoje otroke. Živila sedaj od desetih otrok še dve hčeri, najstarejši sin pa je padel v svetovni vojni. Za njegovo krščansko življenje mu je Bog naklonil milost srečne zadnje ure. Komaj da si je mogel malo odpoliti v postelji, je previden s svetimi zakramenti mirno zatisnil oči in se preselil v boljše življenje, kjer ga je gotovo čakala njegova žena, ki je umrla pred 16 leti. — Naj v Božju počival!

Možnost. Pri nas smo začeli v drugi polovici februarja z mrtliči: 19. februar, smo pokopali uglednega 77 letnega posestnika Benedikta Franca iz Globokoga; 21. februar, pa 27 letnega manjca Arha Ljubljanča, soproga obč. odbornika Arha Gabriela. Obiskar je bil za naš skromen kraj pogreb prav veličasten. Za prvim žalutom 5 odraslih otrok, za drugo so pa zajokali trije malški. — Naša cerkvena občina razpisuje izboljšano službo organizata v cerkvencu. Več v današnjem oglesu.

Bohinjska Bistrica. V nedeljo, 21. februarja, nas je zapustil in se preselil v boljše domovino trgovce Josip Kikelj. Že pol leta je bolhal. Vse je preusadal viano v voljo božje. Bil je mož, zasajen, globoko veren, kot jih jo daras malo po

Skazi dimnik k poroki

Nekemu lepemu dekletu tam na Irskem starši niso hoteli dovoliti, da poroči ženina, ki ga je izbral njeni srce. Ko je prišel predvečer poročnega dne, so starši, da bi prečlili zakonsko zvezzo, zaklenili hčerkovo v rijeno sobo. Naslednje jutro, na poročni dan, pa si je lepotica nadela poročno oblico in je zlezla po sajametu dimniku na streho, od tam pa se je spustila po vodnem šlebu previdno na tla. V bližini je najela avto in se odpeljala z največjo brziną v cerkev, kjer jo je že čakal ženin. Njen obraz je bil več sajast in tudi bela obleka je bila polna črnih međedjev, kar pa je ni oviralo, da ne bi z vso odločnostjo in jasno izgovorila svoj »dac. Ko so starši hčerkinemu begu prisli na sled, je bila že davno žena svojega izvoljenca.

Edelrota se je plašno ozirala v ločje. »Tja poglej! Ali vidiš ozke gazice v trstju? Po njih budi ven in noter, Tres.«

Reka se je zasmajala. »Norica, te gazi delajo vidrel Veselj naprej!«

Rotica je poganjala čoln — voda se je poglobila in potemnela. Teda je šinila Edelroti v glavo neka misel, da je pobledela. »Reka! Ce to ne bi bila prava laboda, ampak ...«

»Ampak kaj?«

»Vile labodnice!« Beseda je zvenela kakor dih.

»Neumnost!« se je zasmajala Reka. »Veselj dalje!«

Nerada je Rotica ubogala. Čolinč je drčal po vodi čez mesto, kjer so se gibali na vršni majhni valoveči kolobarji; tu so prihajali na vrh mrzli vreleti. Vedno bližje proti tratu je drsela ladjica.

Reka je bila vstala in si posadila oba kragulja na desnih laket; skozi petljic kapije je bila napeljala motvoz, da bi mogla razrešiti pokrivala z enim potegljajem. »Delaj hrup z veslom,« je zaščepatala. Rotica je bila bleda in se je tresla; toda ravnala je po ukazu. V trstu je začumelo, čul se je teškoči fotof peroti in ob laboda sta se težko letel dvignila nad ločje, piskajoč z odprtima kljunoma, z dolgo stegejerjima vratovoma. Smežnobejo je odsevalo njuno perje v mraščem se zraku. Urno je razrešila Reka sokolji kapi in dvignila laket. Kragulja sta pohepleno zavrtela glavi, in njune rumene, hubodnozoreči oči so zarele — zdaj sta okrepljena, porje se je naščiprilo — uzria sta labodji par. V tem hipu je Reka z vriskajočim klicem vrgla ptici. Kakor strelce sta šinila kragulja za labodoma. Ze sta ju prestregla v visini; tedaj je udaril iz zraka zamolke sunči večer in zavrhil mimo falckenštajnske stene. Kragulja sta loveč

se plahutala s krili, le za trenutek, potem sta se zopet trdno uravnovala in se pognači navzdol.

Zalostno točeč sta se laboda razdržila, eden je zaplil na suho, drugi na jezero. Tega sta si izbrala kragulja za svojo žrtev in se mu zasekala v vrat. V letu ju je nesel točeči labod in zavil z njima okoli falckenštajnske stene.

»Padel bo v jezeru na odprtem!« je zakritala Reka razburjeno. »Daj mi veslo ... za njim morava, drugače je labod izgubljen in moja ptica z njim! Nič ni poslušala Edelrotinih prošenj, hlastno je segla po veslu in udarila po vodi, da se je belo zapenilo pred rilem čolna. Zopet je privršalo iz zraka, zamolko in hrumeče, in čez vodo je sunkoma vzdrihtelo.

Ladjice z obema dekletoma je izginila za Tresovim otočkom.

V trstu je zagralo in zapljuskalo, v bipu je zginila z vršine vse svetloba, siva in temna je ležala voda, majhni sunkoviti valovi so plesali po njej. In daleč sem iz doline se je v bipu zaslišal šum Ahe.

Prišel je vihar.

6.

Nad skalnimi stolbami je bil Zigenot potkal s kladivom na vrata. Odprti mu je hlapec: »Vstopi, gospod Že Šakat!«

Ribič se je obotavjal. »Ali zo fantje doma?«

»Ne. Včeraj predpoldne so odšli v Ledenik nad gamze. Ne veri, ali so bodo vrnili še danes.«

Prekoračila sta ne preved prostrano grajako dvorišče; kamnitni okop okoli hiše je bil na ozko umerjen, po stenam pregovor: čim krajši zid, tem daljša vramba. Ob zidu so jo pod skriptami za puščice in razglednimi linami vlekel lesens prsovan s stražarnicami in majhnimi stopnicami; a les je bil trbelju nagnit. Vacemanov dom ni

svetu. Veselkori pristaž bivše SLS; ni nikdar kobil, tudi ne v dobi našnjega terora. Bil je član Prosvetnega društva. Vesakega napredka v društvu je bil vesel. Nadav je bil rajni veren. Svet občajilje je prejemal vsak mesec, to je bila njegova največja srčna. Cutil je zadnje dni, da se mu bliža konec. Kadar smo ga prisli v teh obiskat, je rad ponavljal: »Ražamo iz solzne doline v boljše domovino.« Sedaj je v boljši domovini, po kateri je hrepnel. Naj obrani bistriška fara rajnega v najlepšem spominu!

Smeh pri Novem mestu. Nerodnosti pri novomeški pošti se vlečo naprej. Že 14 dni je 300 ljudi brez vsakega dostavljanja pošte. V začetku smo misljili, da je to samo začasna »bolezenska ukinitev« in ker je bilo mnogo godrjanja pri pošti ravno zaradi novih »Domoljubov«, so ljudje te »bolezniki« dali ime: »Domoljubov« bolezni. Zdaj pa kaže, da ima ta »bolezen« globije korenine. Neverjetno se siši, da naselbina, dva kilometra od pošte, s sedemdesetimi hišnimi številkami, župnim uradom, deželu in deklativno osnovno šolo; mestnoščko in gospodinjsko, samestanom z zavodom za 60–70 gojenk itd. sploh nima poštne dostave. In vendar je to resnica v Smehu pri Novem mestu. — Pa je v okolici prav tako: Na Mal. Slavniku so zaprosili za ponočno pošto, ker je tam nova šola in naravnino središče za več velikih vas. Ceprav bi prosil pošto prevezel brezplačno in čeprav se poštni avto tam redno ustavlja, je bila prošnja odlokrena. Če pomožili poštni ministrstvu res več ne podelitejo, pa naj nam nastavi dovolj pismonek, da bomo redno dobivali časopisje in pisma. — Prav malo boljše je za dragem koncu fare v Birčni vasi. Tja nosi pošto namesto pismo noče — vlas. Iz prijaznosti jo na postaji razdelijo ljudem. Do zdaj je bilo vse v redu, ko pa je zemelj prihajal »Domoljub« v več izvodih, je vsak petek prava vojska. Če je res vse zmanj iz uslužnosti, potem nočemo zahtevati od nikogar na postaji, da bi nam tlako delal — čast komor žast —, a zahtevamo, da novomeška pošta — oziroma višja instanca — to uredi, saj je tudi na naših »Domoljubov« zapisano »poštnina plačana v golovini.« Plačali pa zato jo mi. Za vse to so sicer že vložene potrebne pritožbe in proučje na pristojna mesta, a prav je, da se tudi »Domoljub« potegne javno za nas, saj je malo tuk tistecu tudi on krov, ko je letos kar 182 zmudilči priredil. Zato smo to napisali mi novi naročniki.

Sp. Brnik pri Cerkljah. Dne 13. februarja so zvonovi naznali smrt Kroparjeve matere. Le par tednov ji je manjšalo do 80. leta, ko jo je

prških restavracijah odkrit, da je med natlačati nad 60 državskih nameščencev, zlasti železničarjev in poštnih uslužencev, ki so stregli goatom v svojih službe proti urah;

da je vodstvo nemških državnih železnic sprejelo načelo, da se ne sme odpustiti iz službe noben železnički delavec, ki je bil uslužben nepretrgovan 25 let.

Recept za prehlajene ali nahodne. Angleška raziskovalka Pouliou in Knott sta ugotovila, da se v vsak prehlad v zacestnem stanju odpraviti, če prehlašeni z letalom pod 7000 m visoko v zrak. Čim močnejši je prehlad, tem višje je treba potekati. Za ostovski kocij pa je treba že posebne vilične, v kateri prehlašeni skoraj trka ob luno. Da se izognemo težavam v živinskem poletu, so ljudje zadeči kratek, potokal, proravnati včasni zrak v dolini, ki je enako dobro zdravilo proti prehladi.

Vrstni mu je, v vasi K. je bogati trgovec v steki soči poklicnik zdravnik. Zdravnik je prišel in bočnika temeljito preiskal. Nato je napravil prav resen obraz in pozval iz

Bog poklical po piščilo. Rajna mati je bila stroga verna žena. Bila je velika ljubiteljica cerkve in cerkevnega petja. »Bila je vedno skromna. Razkoka niti poznata. V njeni hiši so n. pr. 46 današki post držali še po starem, brez vseh dovoljenih olajšav. Mnogo zanimivega je znala povedati iz svojega dolgega življenja v cerkvenaki fari. Bog budi plemeniti ženi bogat plačnik!«

Blanca. Dne 28. februarja bo pri nas prvi givinski in svinjski sejem, na katerega vabimo kapec in prodajalce. Kdo bo prignal najboljše givice, bo dobil nagrado. Dolga leta smo prosili na sejem, vedno naseleteli na gluba ušes. Sele naši ljudski ban dr. Nataličen nam je po posredovanju ban. svetnika in župnika Tratnika ustreljal. Iskrema hvala obema! Naj nam ostanača ne vnaprej tako naklonjeno.

Kamnica pri St. Janku. Dne 27. februarja obhaja naša okrajna habitac 30 letnico, odkar izvrsuje med nami svoj težki in odgovornosti polni poklic. Južankica Terezija Markovič je že tisočem naših žančkov inžajala prihod v to solzno dolino. K jubileju ji farani iskreno čestitamo in želimo, da bi še dolgo vrsto let vršila v splošno zadovoljstvo svoj poklic.

Reteče pri Škofiji Luki. V soboto, 20. februarja je umrl Simon Biček, pleter iz Reteče. Kdo ni poznal najnajnega in zgovornega moža, ki je vsa leta pridno služil kruh s preprosto domačo obrto. Pri njem je bil vsak gostoljubno sprejet. Pod njegovo skromno streho so se ob nedeljah in zimskih večerih zbirali važčani na razgovore. Marsikateremu stanejo ti časi v nepozabnem spominu, in bi jih tudi nazaj. Pokojni je bil versko in narodno zaveden. Rad je hodil v cerkev, prejemal mesečno n. zakramente, bil ves čas naročnik »Domoljubca« in Mohorjevih knjig. Ni zbiral zemeljske zaklade. Tisti, ki jih zbirajo, niso modri, moder je tisti, ki nabira dobra dela, da z njimi kupi ob smrti sklad, ki ga ne potrebuje in ne ukrajejo tativi. Želimo in upamo, da je ta zaklad prejel tudi po bojnici pri Škofiji Luki. Naši poklici so naši, se nam zdi vredno in potrebno poudariti vse tole: Mi smo pravtvo nameravali biti tisto. Izval nas je dopisnik »Jutrac« s svojimi neresnitimi trditvami. Njemu v odgovor navajamo v

»Domoljubcu« sama resnična in dokazana dejstva, na katerih Jože Strman v »Kmet. listu« nobenega niti ne zavrača. V svojo obrambo se ne more poslužiti dokazov, pač pa edino le — zmerja. Kaj ho rekel k psovki »zagabude« njegov častilec v »Jutrac«, ki ga ta nehvaležal Strmanov očitek v »Kmet. listu« naprej in v prvi vrsti zadene, nasič ne briga. Tudi na druge stvari človeku s takimi v podobnimi hrizi ne odgovarjam. Gleda Jožeta Strmana nam popolnoma zdestuje — Hudska sodba.

Brezovica. Preteklo nedeljo je imela kraj organizacija JRZ svoj občni zbor. Polnoštivalna udeležba je pokazala zavednost članstva. Poročila so bila soglasno sprejeta. Izvoljen je bil stari odbor, ki je bil izpopolnjen. Občni zbor je sprejel tudi dva sklepa: Ugovorja, da se v tuk. občini na neki šoli piše našem slovenskim otrokom, v rubriko: Narodnost, da je »jugoslovenska«. Naši otroci so Slovenci in ostanejo, kakor so in bodo dobrji jugoslovenski državljanji. Dalje ugotovil občni zbor, da se je v zadnjem času mnogo pisalo o brezposelnosti našega inteligenčnega narodčaja, posebno učiteljskih občinstrov. Vsi poudarjajo potrebo, da se na mladim ljudem kruha. Toda v jedro vzroke brezposelnosti si nihče ne upa ali noče. Odpravite že dvojno v energetno zaslukarstvo, pa bo dovolj mesti za naše mlade ljudi. Iz državnih služb naj se odpuste in upokoje vse ženske moči, ki so poročene in ima mot 2500 Din in več mesečne plače. Vnebovpljodi so sluhati, da ima zakonska dvojica v državnih službah okoli 5000 Din mesečnih dohodkov in imata samo enega otroka. Socialni čut takih dvojnih zaslukarjev pač ne pozna bede obupanih brezposelnih mladih ljudi.

Iz naših društev

Škofja Loka. V sredo, 17. februarja je bil v društvenem domu dekanjski sestanek prosvetnih društev. Zastopana so bila skoraj vse društva naše dekanije. Namen sestanka je bil, da se ustanovi dekanjski prosvetni odbor. Smernice za delo tega odbora je podal prof. dr. Lukman, predsednik Prosvetne zveze. Izvolili so oči in širši odbor. Sklenili so, da bo šel odbor na delo za čim večji napred v temeljno povezovanost med društvi. Po občem zboru je bila seja, na kateri so sklenili, da bo letos največja prosvetna prireditev za dekanijo v Škofji Luki ob prilikah Škofjeloških tednov, ki bodo od 18. julija do 1. avgusta. Takrat bo

še nikoli doživel napada in se očitno tudi nobenega ni več bal. V kote zidu so bile prigranjene kolonice in seniki, in stražarnice so služile za svušilnicu divjih kož. Nekaj starih brestov je rastlo v dvorišču, z leseniimi klopimi obdanih in po debilih ovešenih s preperelimi rogovimi jelenov in roglij kozlov in gamzov, večinoma še na obeljenih lobanjah. Med drevesi je stal iz debelih smrekovih goli narejen kurnik, v katerem so složno domovali rjav medved, volk in ris, leni in zaspani, z ogoljenimi kožuhimi. Ne dačo proč, v izboklini krožnega zidu, je bila visoko zamrežena pasjica, v kateri so popadači in sleduhi zagnali divji trus, ko je stopil Zigenot na dvorišče.

Zida so se držali tudi hlevi, kurje, grede in rače kočice. Na mahovnati strehi sta sedela dva pava, race in kokoši so svobodno hodile okoli po dvorišču — in med bevskanje in tuljenje psov se je mešalo mukanje krav, bleket pitovnih ovac, jaskanje kokoši, gaganje rac in kričanje v hlevih zaposlenih hlapcev in dekev.

Sredi dvorišča je stala kakor zavaljen ogromen čok, Vacemanova hiša. Spodaj je bila zidana iz neobdelanega kamna ter je obsegala kuhinjo, pekarno, sokolinjak, služičadne prekate, klet in zaporne luknje izomljive udobnosti, o katerih je vedel povedati prenekki kmetič v Gedenu svojo zgodbo.

Gornji del, ki ga je pokrivala strma skodelasta streha z lomljениm pristrešjem, je bil sphajnen iz brun. Lesene odprtne stopnice so vodile v vežo; tu sta stali dve dolgi mizi se leseniimi klopimi in tričočnimi stoli; loveske mreže, krplje in železni mački za zverjad so viseli po stenah, bodaki za svinje in kijukače so sloneli po kotih in na višjih brunih se je vrstila ena trofeja za drugo: veprove in medvedje glave, rogovje jelenov in risje lobanje. Iz te veže je vodilo dvoje nizkih vrat v hišo, in skozi ena,

blagošoljiven nov prosvetni prapor. Pa tudi mliniški telovadni nastop. Glavna prireditev pa bo uprizoritev loškega Pastjona. Za kritie stroškov bomo priedili veliko tembolo. Pomejnečja prireditev se obeta tudi v Stari Loki. Tam zdajo nov dom, že bo šlo po sreči, bo dom poleti blagošoljiven. Pri težkem in hvalačnem delu želim staroločanom popoln uspeh.

Sloveni v Zagrebu. Zadnja nedelja v januarju nam je priprala učnje lepo prireditev Marjine družbe naših dekle, nato pa izreden občni zbor dekligliške zavetišča »Ognjišče«. Ta občni zbor je bil zelo potreben in važen, ker je pokazal, kako neobdroho potrebas ustanova je »Ognjišče«, obenem pa se je videlo, da naša dekleta — vsa čast jim! — ne pustijo, da bi jim zavetišče propadlo. Zdaj so se z novim ognjem zavetje zanj in vse kaže, da bomo postavili »Ognjišče« na trdne teme. Dekleta, ki prihajajo v Zagreb v službo, pa vabilo, da se zglašate v tem zavetišču (Solovejeva ulica 8, blizu glavnega kolodvora). — Na pustno nedeljo so nas razveselili Slovenski igralci z burko »Ljubezai in zadreg zmešnjavac«, sedaj pa nas že vabilo na novo prireditve, ki bo 7. marca. Tedaj bo Baragova proslava z govorom, deklamacijami in igro »Ben Hur«, ki je prav primerna postnemu času. Upamo, da se naše prireditve udeleži tudi prevršen g. knezočok dr. Rožman, ki bo tedaj v Zagrebu.

Zagradec. Dne 14. februarja popoldne je bil občni zbor našega podvijenega Prosv. društva. Zborovanje se je udeležilo lepo število članov, pa tudi drugih, tako da je bil Gasilski dom do kraja napojen. Na zborovanju je poročal dr. Česnik, podpredsednik Prosvetne zveze v Ljubljani, kateremu se v imenu članov najlepše zahvaljujemo za njegov lep in poučen govor. Načrpta bivala tudi članom društva, kateri so s svojim pristopom v društvo pripomogli, da se je društvo počivilo. — Članov je sedaj 125. Želimo, da bi se drugi pristopili v društvo ter s tem pokazali, da nismo v Zagradcu razpadni. Društvo ima tudi lepo knjižnico, katere se deloma nahaja v župnišču, deloma pa med občani. Društvo ima tudi tamburaške instrumente, kateri so deloma pokvarjeni. Društvo želi, da bi vsi, ki imajo kaj društvene imovine, bodisi knjig ali tamburaških instrumentov, vse vrnili in spomnili društveno premoženje, katero je obškovanovano zaradi nasilja, ki ga je JNS naredila našim organizacijam.

Št. Jurij pri Grosupljem. Živinorejska selekcija v zadruži ima dne 23. februarja svoj redni občni

gorsca, naj sklice vse svoje domače h postelje. Smrtni bled je bolnični zavetnik: »Torej je resnično konec z mnenjem?« — Ko se je zbrana družina okoli postelje, mu je odvrnil stravnik: »Ne se, dragi gospod, samo nisem hočel biti edini, kateremu se s svojo nezadostno bolezino v želodcu pokvaril znoti počitek.«

Perutninar je izbran. Ima 1.1. da se v Ameriki živi, vsako sekundo 7 litrov jaje.

Japonci, pravi, ki žive od riže, morskih rib in njenih trave, imajo najlepše zobe in lase na svečinah, slabši lasje in pleše pa so znak pesanja rodu zaledi prehrane. Dr. Baker ima takšno zaupanje v svojo metodo, da je celo društvo narodov naložil poziv, naj preidejo njegove trditve in objavijo teme vseemu človeštvi v prid. Uspeh ne bi bil naša, z ozirom na to, da lanski narodov s prejedvalno oboroževanjem ni uspel dati človeštvu na drug način jasmosta za vse v dolgu življenje.

Ah ti otreoci! Bratec: »Ali vel, zakaj pridejo pšteta iz jajca?« — Srstica: »Zakaj?« — Brat: »Zato, ker se bojijo, da jih maina ne speče.«

sedaj odprta, je bilo slišati dva glasova, hričav in jezen eden, drugi plah in jecav.

»Gospod je notri, stopi kar naprej,« je rekel hlapec proti Zigenotu.

Ribič je stopil čez prag. prostor pred njim, to je bila družinska izba v Vacemanovi hiši; toda opne, s katerimi so bile prepete line, so od pozne večerne svetlobe puščale venjo samo še medel soj. Začrneli trame so tvorili strop, izpod katerega je visel na verighah železen obod z nataknjenimi svečami iz jelenovega loja; pod tem mize s stoli. V kote mogična krušna peč; z rogovji natrpane brunaste stene so bile ometane in pobeljene. Ob stenah so stale lesene klopi, pretrgane s skrinjami in tremi nizkimi vrati. Tu sedlo, tam stojalo z orožjem in loveskimi pripravami, in vmes v steno poglobljena vdolbina s p stolj, ki je nudila samotni nočni počitek gospodu Vaceju, odkar je gospa Frideruna, njegova zakonska žena, odšla po krvavi poti s tega sveta.

Danes pa je bila ura, ob kateri si je gospod Vace zatezel spanja in miru, menda še prav daleč. Njegov glas je odmeval po prostoru kakor medvedje rjevanje v jami; z obemi pestmi je držal kmeta, ki je jecljal pred njim, za brado, ga stresal in mikastil in mu kričal v obraz: »Pokažem ti, kdo je tvoj gospod! Zapomnil si boš davčni dan! Vbjem ti ga v glavo!« Vzdignil je pest, da bi udaril.

Tedaj ga je prijel Zigenot za roko. »Toda gospod, izpuščite vendar kmeta! Govorite le malo preveč rohatol! Ce mu stresate možgane v uho, kako naj posluša?«

Gospod Vace je lapnil kmeta in zavplil. »Kdo je tako nesramen...« Tedaj je zopet umolknil. Spoznal je ribiča in je menda imel neke vzroke, da je s silo obvladal jezo. Pograbil je roba svoje dolge domače halje, se ovil vanjo in zamrmral: »Ti si? Tako? Prišel si?«

zbor. V marcu priredi zadruga skupno s krajevno Kmečko zvezo gospodarsko-kmetijski tečaj, in sicer 14., 15., 19., 20. in 21. marca, vsak dan dve predavanji od 10 do 12 ter od pol 15 do pol 17. Ljudstvo vabimo, da se tečaj v oblinem številu udeleži. Tečaj bo v društvenih dvoranah.

Mekinje. Prosvetno društvo uprizori v nedeljo, dne 28. februarja ob pol 4 popoldne narodno igro s petjem »Krijeprisegašnik. Med odmorom bodo igrali tamburati. Na vabilih beremo: Da je igra lepa, verjemi meni; da jo gledat pojde, zato trdno skleni isto velja tudi za igro. »L' e z gorata, s katero se mislijo postaviti naši fante dne 14. marca (na tisoč nedelje) ob isti uri.

Radnja ob Šavi. V salizzianskem domu na Radni je vedno kaj zanimivega. To zimo smo priredili več vojnih iger, akademij in predavanj. Zdaj v postnem času so pa na vrsti duhovne vaje, in sicer od 2. do 5. marca za žene in dekleta, od 12. do 15. marca pa za može in fante. Bomo videli, katera skupina bo številje zastopala. Fante najdejo biti nikakor med zadnjimi, ki napovedujejo svojo udeležbo tudi iz oddaljenih vasi in pravijo, da se ne bojo slabege vremena, ob lepem pa bodo za male čase odločili delo v vinogradih. Tako je prav, saj je čas, ki ga posvetite duhovni obnovi, dobro uporabljen.

Vel. Preksa pri Litiji. Naša gasilska četa je imela nedavno občni zbor, ki je potekel v najlepšem redu. Izvoljen je bil večinoma stari odbor. Banska uprava nam je darovala 1000 Din. To nagrado je izposloval naš prijatelj H. Lebinger, župan v Litiji. Hvala mu! Vse, ki niso ščani, vabilo v naše vrste. V kratkem bomo podibali po hitkah prispevke za prepotrebno večjo brizgalno. Ne pustite nam oditi praznini rok.

Preserje. Prosvetno društvo v Preserju uprizori v nedeljo, 28. februarja ob 3 popoldne Lavtičarjevo splošnog »Darinkac. Prijatelji petja in lepe predstave vijudno vabiljeni.

Na Novem mestu. Ustanovni občni zbor vinarske in kletarske zadruge v Novem mestu bo v nedeljo, dne 28. svetega, ob 10 dopoldne v grmadišči Šoli v Novem mestu. Vsi vinogradniki novomeški ter bližnje in daljnje okolice, ki se za stvar zanimajo, so vabiljeni, da se v čim večjem številu udeležijo tega občnega zabora.

V vsako hišo Domoljuba!

W. Hauff - I. O.:

Pravljice

Ljudje v Zeleni Loki pa so gledali stvar z drugačimi očmi kakor Francoz. Bili so mnenja, da ima mladi mož mnogo daru za družabnost, in ker ni bilo v mestecu mnogo gospodov, se je ženski svet veselil, da dobi za prihodnjo zimo tako spretnega plesalca.

Nekega jutra so poročale dekle, ki so se s trga domov vračale, svoji gospodi čudovit dogodek. Pred zapuščeno hišo je stal namreč krasen steklen voz, v katerega so bili vpreženi lepi konji, in službenik v bogati livrei je držal vrata v kočijo odprtia. Pa so se odprla vrata zapuščene hiše in iz nje sta stopila dva lepo oblečena gospoda; eden izmed njiju je bil stari tujec, drugi pa najbrž mladi gospod, ki se je tako težko učil nemščine in ki tako divje pleše. Oba sta stopila v voz, službenik je skočil zadaj na desko in voz, le mislite si, se je peljal naravnost pred županovo hišo.

Ko so gospe slišale tako pripovedovanje svojih služkinj, so hitro vrgle od sebe kuhinjske predpasnice in zamazane oglavnice in se lepo oblekle. »Brez droma,« so dejale svoji rodbini, medtem ko je vse tekalo sem in tja, da bi sprejemnico, ki so jo rabili obenem tudi za druge stvari, v red spravili; »brez droma vpeljuje zdaj tujec svojega nečaka v svet. Stari morec deset let ni poznal vlijednosti, da bi prestopil prag naše hiše, toda naj bo zaradi nečaka, ki je bilo ljubezni človek. Tako so dejale in opominjale svoje sinove in hčere, naj se prav priljubno vedejo, kadar pride tujec, naj se držijo ravno in tudi lepše in razločneje govore kakor sicer. In modre gospe v mestecu niso napak uganiile; zakaj po vrsi se je vozil stari

Boj za naše občine

Trstenik. V nedeljo, 23. februarja bodo občinske volitve za novo občino Golnik. Je samo JRZ lista. Nosilce liste je Zapovednik Karel, posestnik iz Lenc, mož iz naroda, mož poštenja in poštovalec ter zaveden pristaš JRZ. Ravno tako so odločni pristaši JRZ vsi odborniški kandidati, ki so bili z večino in tajnimi glasovanjem izvoljeni na vaških sestankih. Bodeti obč. odbor žaka težka naloga. Treba bo mnogo poštovalevosti in skrb, predno se bo občina uredila in stabilizirala. Dolžen odbora bo, nepristransko delati in dobro gospodariti v korist vseh občanov. Zato je dolžnost nas volivcev, da gremo v nedeljo, 28. februarja, vsi na volišče in tako manifestiramo svojo voljo za našo lastno blaginjo in da manifestiramo za našega voditelja dr. Koroča, ki nas niti v najboljših trenutkih preganjanja ni zapustil. Volitev se ne bodo udeležili le oni, ki se čutijo učitljivi. Ljudstvo že ve, zakaj jih ni izbralo, kajti pri občini je treba delati za blagor občanov, ne pa stremiti za urešnjenjem osebnih interesov. Dne 28. februarja vsak, komur je mar slovenska stvar, na volišče!

Radovica. Tudi mi, Radovčani, spadamo od tedaj, ko nam je nasilni prejšnji rečnik ukinil občino, k veliki zdržanju občini Metlika-okolice. V nedeljo, dne 28. februarja imamo tudi mi volitve svojih zastopnikov v občinski odbor te občine. Naša župnija je na skrapem južnozahodnem koncu Slovenije. Na treh straneh meji na hrvaške žumberčane. Jazmo jo, da so zaradi tega naši volilci izpostavljeni precejšnji agitaciji od naših sosedov, ki bi nas hoteli imeti za ponagaže za svoje cilje. Mi ne silitimo med nje. Prepustimo jim polno svobodo, da si uredi svojo sivar, kakor si znaš. Vedo pa naj, da smo Slovenci in se ne pustimo od njih prav nič komandirati. Mi smo Slovenci in hočemo ostati Slovenci in spadamo k pravi slovenski ljudski skupnosti. Zato bomo tudi bili pri nedeljskih volitvah v veliki večini s stranko ljudstva. Zaslopnika te stranke je lista, ki ji je nosilec Jože Nemanič iz Želebeja. Na nedeljskem shodu, na katerem so govorili dr. Kulovec in več domačih govornikov, se je prav jasno video, da pravi Radovčani nočejo imeti nič skupnega z onimi, ki služijo drugim. Nič skupnega očitoma imeti tudi z onimi, ki so bili največji podporniki prejšnjega rečnika. Čudno se nam zdi le to, da se naši bratje z Hrvatskega upri svoje oči v te svetle zvezde

nasilnega rečima in da se zdaj suočijo okoli njih, kakor da bi se jim hoteli zahvaliti za batine, katere so jim tako dolgo delili. Še bolj žudno se nem pa zdi to, da jih je tudi nekaj pri nas, ki rajši hočejo služiti tujim koristim, kakor da bi se svobodno pridružili našim pristalim belokranjskim in slovenskim ljudem. Pozivamo tiste, ki danes morda stojijo ob strani, da se premislijo in stopijo v naši skupnosti. Mi bomo zmagali in bomo v občinski hiši gospodarili. Gospodarili pa bomo potrino in za ljudstvo dobro.

Sv. Gora pri Litiji. To nedeljo smo imeli politični shod in občni zbor krajevne organizacije JRZ za občino St. Lambert. Ker ima sklicane v govornik Litinski župan g. Hinze Lebinger, ki je obenam predsednik okrajne organizacije JRZ, zaredi svojih zmožnosti in agilnosti vseplščen kredit, je klub težki in slab poti prisko toliko mož in fantov, da je bila dvorana nabito polna. Govornik je tel splošno odobravanje. Redki osamljenici, ki se niso zapustili potapljače se barke samostojne nevez, so skušali brezuspešno ugovarjati. Več hrupa so naredile krajevne občinske razmere. Zahodni del te občine, to so vasi iz župnije Vače. So sami naši moži in ker jih prejšnji zastopniki ljudstva niso poznali, jih morajo sedanjem tem bolj poznati. Srednji del občine, to so vasi iz župnije Sv. Gora, pa tudi nove več ostati v tako zmanjšani občini. Sentlamberčani, ki imajo tudi več pravilih in zavednih mož, naj imajo svojo občino, odrekamo jih pa pravico, da bi tudi druge prizmoralni naši ljudi bodo za privesek. Svobodno se bomo odločili. Ni je sije, ki bi nam mogla vzeti svoboda, ki smo si jo s toliko žrtvami prizorili.

Suhor pri Metliki. Vsi se že spominjam občinskih volitet leta 1933. Upravno sodišče v Celju je inšelje opravka s temi volitvami in je ugodilo, da so se godile goluplje in je te v ta način postal župan Martin Bajuk. Kako je ta uprava gospodarila, pove revizija poročilo, v katerem stoji, da so koruze zobali konji, namesto da bi jo dali siromakom, ki niso imeli kruha. Kako so pestopal s strankami, ki so imeli posla na občini, tudi še nismo pozabili. — 28. februarja imamo občinske volitve. Nosilec JRZ liste je naš preizkušeni borec za dobrin v pravice Belo Krajine Jože Nemanič iz Želebeja. Tudi nasprotniki vseh barv so postavili svojo listo, katere nosilec je Jože Jelenič, mesar iz Suhorja, njegov namestnik pa Slobodnik, mesar iz Radovice. Sami se imenujejo »mačkovci«

gospod s svojim nečakom okoli, da bi sebe in njega priporočil naklonjenosti rodbin.

Povsod so bili navdušeni za obč. tujca in so le obžalovali, da niso imeli že prej časti, da bi se bili seznanili s prijaznima gospodoma. Stari se je kazal kot dostojnega, zelo razumnega moža, ki se je sicer pri vsem, kar je dejal, nekoliko smehjal, tako da se ni vedelo, ali misli resno ali ne, a govoril je o vremenu, o kraju, o poletnih zabavah v gorski kleti tako modro in premišljeno, da je vsakogar očaral. Kaj šele nečak! Ta je očaral vse, pridobil si srca vseh. Seveda, kar je zadevalo njegovo zunanjost, se njegov obraz ni mogel imenovati lep; spodnji del, posebno brada, je molek preveč naprej in koža je bila zelo rjavasta, tudi se je včasih prečudno pačil, zatisnil oči in pokazal zobe, a vendar so se zdele ljudem njegove obrazne poteze silno zanimive. In njegova postava, kako je bila gibčna in spretna. Obleka mu je sicer visela malo čudno na telesu, toda vse mu je izvrstno pristajalo; z veliko živahnostjo je švigel po sobi okoli, se vrzel tu na divan, tam na naslonjač in stegnil noge od sebe. Toda kar bi bilo pri kakem drugem mladem možu veljalo kot skrajno nespodobno in prostashi, se je smatralo pri nečaku za duhovito. »Anglež je,« se je reklo, »taki so vse! Anglež se lahko na divan vleže in zaspri, medtem ko deset dam nima nobenega prostora in mračno stati; Angležem se kaj takega ne sme zameriti. Nasproti staremu gospodu, avojemu strietu, je bil zelo krotek; kajti če je začel po sobi okoli skakati ali pa noge včeli na stol, kakor je rad delal, je zadoščoval resen pogled, da se je spameval. In kako naj bi se mu kaj takega zamerilo, ko pa je striec v vsaki hiši rekel gospo: »Moj nečak je še nekoliko surov in neotesan, toda mnogo si obetaš od družbe,

R A Z N O

V. Šoli. Učitelj, razlagal učencem, da prvi zobje, ki jih dobijo človek, niso trajni, temveč da mu ostanejo še drugi. Pove jim tudi, da jim zrasto kot zadnji zobje modrosti. Drugo uro se hoče prepričati, če so si učenci njegovo razlagajo zapomnili, in zato vpraša prvega učenca: — Kateri zobje so trajni? — Drugi, gospod učitelj. — Dobro, pravi učitelj in poklice drugega učenca, ki ga na ni bilo v Šoli med njevo razlagom. — Poveljam, kako se imenujejo zadnji zobje, ki jih dobijo človek? — Učenci? — Je, je glasil odgovor.

V ribičkem trgu Paltrugelj na Španškem je navada, da cerkveni domači cerkve z zvonom naznania prizori ribičkih ladij. Zaeno tudi s posebnimi udarci na zvonom naziva ceno rib.

Avtovožja je zdrav. Ob porastu števila avtomobilov je nastalo vprašanje, ali je avtovožja koristna ali škodljiva človekemu zdravju. Medicinci so po številnih preiskavah ugotovili: Za srčnobolne je neškodljiva samo nizna vožnja brez sunkov in tresenja. Z

pa se le spomnimo na zadaje občinske volitve, kdo je nosil zastavo v Meiliku, vzlikal Jevtiču! In ti ljudje berto zdaj »snakovički! Banška uprava je preteklo leto uredila hudočnik v Dol. Suhorju, začela jo graditi vodovod, katerega smo najbolj potrebovali spet Suhorčani, zato v nedeljo vsi glasujmo za Jožeta Nemaniča, ki bo tudi znał občinsko skrbstvo za potrebe občanov.

Semč. Volitve, ki bodo prihodnjo nedeljo, to je 28. februarja, so za vas, volivci, mejuški med nesvobodo in prostostjo. Saj se pri zadnjih volitvah kljub vasi jasni besedi ni zgodilo po vaši volji, marvet so morali z vsemi sredstvi ugoditi pesniči ljudi, ki so bili tedaj na vladni. Danes pa so volitve, čeravnje javne, vendar svobodne, tako da se lahko brez strahu odločiti za može, ki ste jih sami po vseh določilih za občinske odbornike. Tudi župana vam ni določil ena oseba, marvet ste ga dolečili sami, dobro vedat, da izbirate može, ki je vreden vašega zaupanja. Kakor ste bili svobodni pri določanju odbornikov, tako porabite svoje svobodo in v nedeljo, 28. t. m. Brez boj: mi oddajte svoj glas može vašega zaupanja Jožetu Pečarovemu, posetniku iz Stranske vase. V tednu, ki je pred vami, bo príložno do vamh učen veliko glasov, ki vse bodo manili. Tudi laži in klevele se ne bodo ustrashili, samo da vas zmešajo in pridebijajo zase. O takih vam sporočamo, da niso prijatelji slovenskega ljudstva, ker delajo proti našemu voditelju dr. Korošcu. Ogromna večina slovenskih občin je pri zadnjih volitvah izrekla popolno zaupanje temu velikemu možu. Tudi vi stopite v vrsto teh zavednih volivcev! Le tako van bo dana možnost, da boste kot dobri udaji slovenskega naroda mogli biti deležni dobrota in pravice, ki sta ti jih more izvojovati samo složen in enotno usmerjen narod. Le v tem smislu je možan njegov voditelj. Zato pojrite v nedeljo vsi na volitve in oddajte svoj glas nosilcu JRZ liste, Jožetu Pečarovemu!

Bleke. Našemu gospodu poslancu moramo zoper posvetiti nekaj vrstic, ker je prav, da občani, ki so Maruščiči volili, pa njega izvolili, vede, kako ogromano delo on vrši v Belgradu za 9 jurjev mesecno. (Od zadnjih so mu namreč plačalo povabilo za poldrugega jurja na mesec in za skoraj celo leto nazaj). V »Slovencu« beremo namreč glajivo poročilo o slovenem dogodku, kako si je v parlamentu ed blizu ogledal gospodarski oder g. Stanislav Lenartčič, ki je imel pri tej priliki svoj nastopni govor. Maloštevilni poslanci so imeli priliku

opazovati g. Lenartčiča, ki drugače skupčina zanj sploh ne ve, kakšen je, kadar se razjezi, ker sedi vedno mirno na svojem mestu. Okorajški se je zaradi izredno najnovejše številke vladnih poslanstev, ki so bili ob času njegovoga govorja v sejni dvorani. Razlagal je izredno težko pot, po kateri mora hoditi kot poslanec logaškega okraja. Pritoževal se je, da mu oblast nasprotuje, in govoril kakor bi bil v Sloveniji prava straboviada. Lenartčič je pač misil, da bo najmanj skupčina, če že ne vsa javnost ostreljala ob njegovih rodkritijskih. Toda kot novemu poslancu mu pač ni bilo znano, da je belgrajska javnost in celo prejšnja skupčina bila vedno točno obveščena o vseh prejšnjih protipljudskih režimih v Sloveniji, o vseh krivicah, ki jih je ta režim zagregal in morda proti kakemu posamezniku, temveč proti narodu, ki ni klonil in odobravjal postopanja politične klike, ki je imela vse oblast v Sloveniji na svoji strani. Sploh je bedasto pripravljati zadnje svobodne občinske volitve v Sloveniji z volitvami, ki jih je leta 1933 pri nas izvedla DNS, ko je tedanjih režim vedno predstavnikov naših kandidatih list, kjer so aploh mogli biti postavljeni, enostavno pomešati s surovo silo iz volilnih uradov ter na vse možede načine polvarjal volitvene rezultate. Lenartčič in njegovi tovarisci iz sedanjih skupčinske opozicije nimajo prav nobene pravice načenjati poglavje o kakih preganjanjih. Sicer je pa Lenartčič prišel v svojem govoru v protislovju s tem, da je trdil, da se je pri zadnjih občinskih volitvah izvajal teror, ko pa je istočasno priznal, da je opozicija zmagača v vseh Logateci, ker se je vsekakor moglo izvršiti pri polnoma svobodnih volitvah. Njegova izvajanja sploh niso napravila nobenega vlija. Po teh grozozanskih ugotovitvah menda ni štampan, da bodo prihodnjih volitvah ne le velički, ampak vsi Notranji soglasno izvoliti zopet g. Lenartčiča za poslanca.

Semč. V nedelje zjutraj je bil v Društvenem domu voltni shod, na katerem je govoril banški svečnik, odvetnik Weble. Volivci so pri polni dvorovi vzdržali popolno tišino. Pač najboljše spričevalo za governika izvajanja in vzorno disciplino zavedali Semčarjev. Takaga governika pa že dolgo nismo slišali. Ta beseda, ki so jo govorili postulaški po shodu, je znamenje, da si je governik pridobil pri poslušalcih vso simpatijo.

V vsako hišo »Domoljuba!«

avtomaj se vozijo živčobolski slabokrivi in bleduti. Živčnobolski bodo po vožnji lažje spali, slabokrivi se posmijojo rdeča krvna telesca. Previdni morajo biti pljučnobi, ker bi jim preostra sapa med vožnjo lahko občutno škodila.

Zepno zrcalce ju je resilo. Z Angleškega poročajo to zanimivost: Dva Angleža sta doživeli na svoji jadrnici brodolom. Vihar je zlomil jadra in gač coln z naglico proti nevarnim čereni. V smrtni nevarnosti opazil dober kilometar proti na prosem morju veliko ladjo. Kako jo opozoriti? V tem trenutku pada enemu obej v glavo res sijajna misel. Vzame žepno zrcalce in ga snese tako spremno, da so na ladji opazili svečebne znake in takoj poslali na pomoč motorni coln, ki ju je rešil in zadnjem trenutku. Neznameno žepalcu torej se mesta zahvaliti za rešitev iz smrtnih nevarnosti.

Skrivnostno mesto aredi azijskega polotoka. Nedavno je vrnil angleški uradnik iz azijskega mesta Singapor z letalom nad dolet, se ne raziskano pokrajino polotoka Malezija. Naenkrat zazre ali pragozda pravno molito z ulicami,

ki ga bo primerno obdelata in izobrazila in zlasti Vam ga prav posebno priporočam.

Tako je bil torej nečak uveden v družbo in vse Zeleno Loko ni ta dan in naslednjih dni o ničemer drugem govorila kakor le o tem dogodku. Stari gospod pa je storil še več; zdelo se je, da je vse svoje mišljene in življenje popolnoma predrugao. Popoldne je šel z nečakom ven v skalnato klet na gori, kjer so imenitnejši gospodje Zeleno Loke pivo pili in se z kegljanjem zabavali. Nečak se je tam izkazal kot spretnega mojstra v igri; zakaj podrl jih ni nikoli manj kot pet ali šest. Sem ter tja je menda štihl čuden duhanj; prišlo mu je na misel, da je s krogje vred kot puščica zletel ven med keglje in tam vsakovrstne netarnosti uganjal; ali pa se je postavil, če je zadel venec ali kralja, nekadoma na lepo počesanu glavo in stegnil noge kvišku ali pa, če se je peljal voz mimo, je sedel, preden so se drugi tega zavedali, zgoraj na kočiji in se pačil ljudem, se peljal nekaj časa dalje in potem zopet prisikal k družbi.

Stari gospod je ob takih prizorih vselej lepo prasil za zamero župana in druge može spričo nečakove razposajenosti; a ti so se smejav, pripisovali to njegovi mladosti, trdili, da so bili v taki starosti sami prav tako lahkonogi in so imeli prav radi mladega posloka, kakor so ga imenovali.

Včasih pa so se tudi nemalo jezili nanj in se vendar niso upali nič reči, ker je mladi Anglež splošno veljal za vzor izobraženosti in razuma. Stari gospod je namreč zahajal navadno s svojim nečakom tudi zvečer k zlatemu Jeleču, v mestno gostilno. Cesarjev je bil nečak že prav mlad, saj je veden vendar že kot kak starec; vse del se je za svoj kozarec, nataknil velikanske načnike, potegnili iz žopa ogromno pipo. jo prizgal in puhal med vsemi načnimi.

RADIO

ed 25. februarja do 4. marca.

Vsač dan: 12 Plošča, 12.45 Vreme, poročila, 13 Cas, spored, 13.15 Plošča, 14 Vreme, borza, 19 in 22 Cas, vreme, poročila, spored.

Cetrtek, 25. februar: 18 Radijski ork. 18.40 Slovensčina za Slovence, 19.30 Nac. ura, 19.50 Zabavni kolilek 20 Radijski orkester, 21.15 Plošča, 22.15 Kmečki trio — Petek, 26. februar: 11 Šolska ura, 18 Ženska ura, 18.30 Plošča, 18.40 Francoščina, 19.30 Nac. ura, 19.50 Zanimivosti, 20 Tamburaško društvo Šbelot, 20.45 Plošča, 21.15 Večer komorne glasbe, 22.30 Angleške plošče — Sobota, 27. februar: 18 Radijski orkester, 18.40 Naravnost zakoni vzročnosti in že kaj, 19.30 Nac. ura, 19.50 Pregled sporeda 20 O znanosti politiki, 20.20 Pisar večer, 22.15 Radijski orkester — Nedelja, 28. februar: 8 Plošča, 8.30 Človečna, 9 Cas, poročila in spored, 9.15 Prenos cerkvene glasbe 9.45 Verski govor, 10 Koncert godbe »Slogat«, 11 Plošča, 11.20 Otroška ura, 16 Zavarovanje proti led, 16.20 Radijski orkester, 17 Kmetijska ura, 17.30 Radijski orkester, 18 Za ogledišč, veseloliga, 19.30 Nac. ura, 19.50 Slovenska ura, 20.30 Vojvodinski koncert, 21.15 Plošča, 21.30 Vesela glasba, 22.15 Vesela glasba — Ponedeljek, 1. marca: 18 Zdravniška ura, 18.20 Plošča, 18.40 Kulturna kronika, 19.30 Nac. ura, 20 Radijski orkester, 21 Plošča, 21.15 Koncert, 22.15 Koncert — Torek, 2. marca: 11 Šolska ura, 18 Plošča, 18.40 Medeebojnost telesa, duša in duha, 19.30 Nac. ura, 19.50 Zahavni zvezni todnik, 20 Skladateljska ura, 21 Ehdski orkester, 22.15 Za kratki čas — Sreda, 3. marca: 18 Mladinska ura, 18.40 Nese reka, 19.30 Nac. ura, 19.50 Uvod v prenos, 20 Prenos iz ljubljanskega opernega gledališča.

z Duševne vaje v Domu Device Mogočne bodo za dekleti od 27. februarja do 3. marca: za žene od 18. do 17. marca. Prijetek prvi dan ob 6 zvečer, sklep zadnji dan zjutraj — Oskrbinna znaša 100 Din. Prijavite se na Predstojništvu Ljubljanskogozavoda, Ljubljana, Ambrožev trg štev. 8.

z Duševne vaje za dekleti bodo v Mali Loki od 6. do 10. marca. Z duhovnimi vajami se boste najlepše pripravile za velikonočne praznike. Prijavite se takoj kar po dopisnicu na naslov: Dom Brzmadežne, Mali Loki pri Ljauu, p. Domžale.

govorili o novicah, o miru in vojni, pa je bil doktor tega imenja in župan onega in so se ostali gospodje silno čudili taki globokosti znanja v političnih zadevah, je padlo nenasroma nečaku v glavo, da je bil popolnoma drugačnega mnenja; udaril je potem z roko — rokav in nikoli odločil — na mizo in je dal županu in doktorju natanko razumeti, da o vsem tem nima pravega pojma, da je on to stvari popolnoma drugače slišal in da ima globlji vpogled vanje. Razlagal je potem v čudni nemščini, ki jo je le s težavo komil, svoje imenje in vse so mu potem v velika jeso županovo pritrjevali; zakaj kot Anglež je moral seveda vse bolje vedeti.

Co sta potem župan in doktor v svoji jezi, ki je pa nista smela pokazati, sedia k partijski žabai, se je primaknili nečak bliže, gledal županu s svojimi velikimi očmi čez ramo v igro in grajal to ali ono poteko in pravil doktorju, da mora tako in tako vleči, tako da sta oba moža skrivaj kar gorela od jeze. Ce mu je potem župan nejevoljen ponudil partijo, da bi ga pošteno napravil mat, zakaj imel se je za drugega Filidorja, je stari gospod nečaku ovratnico pritegnil, nakar je ta postal ves vlijeden in dostoven in napravil župana mat.

Dosej so v Zeleni Luki skoraj vsak večer igrali na karte, partijo po pol krajevarja; to se je zdelo nečaku slomaččina, stavil je kronske tolarje in cekine, zatrjeval, da prav nihče ne igra tako izborni kot on, razumljeni gospode je pa po navadi zopet potofažil s tem, da je izgubiljel pri njih velikanske vsole. Tudi jih ni prav nič vest pekla, če so mu pobrali prav mnogo denarja; »saj je Anglež, torej že z doma bogač, so dejali in spravili cekine v žep.

Tako si je pridobil nečak tujega gospoda v kratkem času velik ugled v mestu in okolici. Najstarejši

IZ ŽIVLJENJA KMEČKIH ZVEZ

Naš tečaj v Novem mesetu

Okrajna Kmečka zveza za okraj Novo mesto je imela dne 19. februarja enodnevni tečaj za vse zastopnike krajevnih kmečkih zvez v novomeškem srezu. Udeležili so se ga zlasti odborniki krajevnih kmečkih zvez, po številu preko 70. Tečaj je bil vsestransko dobro organiziran, saj sta se načelnik Brule in tajnik Ing. Kotlovec potrudila, da bi vse tečajniki edenosti z njega čim več podlage za nadaljnje delo v svojih edinicah. Vesno je bila izbrana avom, ki se je na tečaju obravnavala in vestno so tudi gg. predavatelji izvršili svojo nalogu. Zahvaljujemo se jim za požrtvovalnost, s katero spremimo delo v Kmečki zvez in prosimo jih, da tudi v bodoče pomagajo s svojimi nasveti.

Tečajniki so vse čas z zanimanjem sledili predavanjem, večkrat tudi sami posegeli v besedo, tako, da je bila debata živa. Dotaknili so se najtežjih vprašanj, ki nudijo kmečko ljudstvo in enočasno sprejeti sledede resolucijo:

1. Ugotavljamo, da se zemljišča na Dolenjskem previseko klasificirana. Prosimo merodajne oblasti, da ukrenejo, da bi se zemljišča ponovno klasificirala in s tem dosegel nižji katastrski donos.

2. Ugotavljamo, da je količina od čistega katastrskega donosa mnogo previsok z ozirom na cene poljskih pridelkov. Merodajne oblasti se napročajo, da se količina od čistega katastrskega donosa zniža, da bo v skladu kmetijskih pridelkov.

3. Zahtevamo, da se davek na poslovni promet od zaklana živine, ki se proda na kmetih, ukine, posebno še tam, če je žival v sili zaklana.

4. Zahtevamo, da se čimprej ustancujmo kmečke zbornice, in sicer take, kjer bi kmetje in kmečki strokovnjaki odločali o interesih kmetovalcev.

5. Zahtevamo revizijo zakona o elementarnih bezgodah tako, da bo bolj zaščiten naš kmet.

6. Prosimo, da državna uprava na naša banskna uprava ščiti bolj kmečki stan, kateri je na Dolenjskem vsed slabih letin popolnoma propadel.

7. Zahtevamo, da se ukine dvojno zastavkarstvo.

8. Zahtevamo, da se najstroje izvajajo predpisi zakona o cestno-policijskem redu glede progona živine živinskih prekupevalcev v masah,

ki ne ovirajo samo cestni promet, ampak delajo velikanško škodo s posenjem živine po polju in travnikih; opažati je tudi brezprimerno trpinčenje živine.

9. Prosimo oblasti, da preprečijo, da bi pri malenkostnem dvigu cen živine mesarji mnoge dražje prodajali meso.

10. Prosimo za nujno spremembo lovskega zakona in ukinitev previsoke zaščite zajca ter dviganje takš zakupnine lovsko karte in dovolila, ker se s tem izločajo do izvršenja lova nižji sloji in padajo lovski zakupnine v škodo kmetovalcem, ki so stvarno pravi lastniki in rejev divjadične.

11. Ker se opaža v zadnjem času, da so naenkrat pošle vse zaloge galice, obstaja upravičena bojanje, da se bo cena galic radi zvišanja cene bakru gotovo brezprimerno dvignila, prosimo, da se to nujno in nemudoma prepreči. V tem primeru naj bi se v gospodarske in konkurenčne svrhe dovolili carine prost uvoz galice iz inozemstva, ki pride 50%cenejši od domačih proizvodov, če ni zaščitena z uvozno carino.

Iz pisarne Kmečke zveze

One krajevne in okrajne edinice, ki še niso naročile poslovnih knjig, katero je izdala Kmečka zveza, opominjam, da to storite čimprej. Kmečka zveza je izdajo teh knjig imela namen odpomoći svojim edinicam pri nabavi poslovnih knjig in uvesti enotnost v poslovanju. Knjiga, katero kupujete po trgovini, so zelo drage in niti tako priročno urejene kot smo jih izdali mi. Štiri poslovne knjige stanejo 25 Din s poštnino vred in se naročajo v pisarni Kmečke zveze v Ljubljani, plačajo pa po približeni položajici. Mnogo krajevnih edicij je te poslovne knjige že naročilo. Ne čakajte z naročili, ker brez teh ne morete v redu voditi svojega pisarniškega dela.

V zadnji številki »Domoljuba« smo objavili, da se bo vršil v nedeljo, dne 7. marca 1937 prvi redni občni zbor delegatov Kmečke zveze. Te dni smo razpositali vsem Krajevnim kmečkim zvezam okrožnicu, v kateri smo točno sporodili, kdaj in kje se bo vršil ter s kakšnim dnevnim redom.

Kdo tvori ta občni zbor, smo povedali že zadnja. Občni zbor se bo vršil v frančiškanski dvorani v Ljubljani (Frančiškanska ulica) ob 10 dopoldne.

Tako po občnem zboru bo veliko kmečko zborovanje, na katerem bodo govorili bordi za kmečke pravice. Vabimo vse člane, zlasti one v bližini Ljubljane, da se tega kmečkega zborovanja udeležijo v čim večjem številu, da bo glas, s katerim zahtevamo svoje pravice, čim močnejši. Vsakdo, ki ima čas, naj se tega zborovanja sigurno udeleži. Pokazati moramo, da smo močni in da se zavedamo važnosti svojega stanu in svoje stanovske organizacije.

NAZNANILA

d S Hapag v Kanado. Kdo hoče potovati v Kanado, se posluži parnikov Hamburg-Amerika linije, ki vzdržujejo med Hamburgom odnosno Bremerom in Halifaxom brzo službo. Posebna prednost je ta, da se v vseh zadevah potovanje pismeno in ustumno lahko najtočneje informirate pod podzastopstvom te linije v Ljubljani, Pražakovu ul. 13.

n Na Zalostno goro. Zaradi praznika sv. Jozefa bo letos na Zalostni gori dne 12. marca davoranih več sv. maš, zato ne zamudimo ugodne prilike, ki nam jo nudi starja božja pot. Ob Marijinem trpljenju pod Krizem bomo črpali novih moči za sedanje resne čase.

k Nauk o čebelarstvu, spisal Anton Janša – tretjo izdajo priredil Frančišek Rojina. Ljubljana 1922 – z dodatkom Albertijev-Znidarsičev (A.-2.) panj, kako v njem čebelarimo – priredil M. Humeck. 134 strani, založila Jugoslav. knjigarna v Ljubljani, cena 24 Din. – Knjiga je namenjena predvsem čebelarjem – začetnikom, ki potrebujejo temeljnih naukov za uspešno čebelarjenje. Knjiga govori v prvem delu – teoretičnem delu o čebeli sami, o spolu in ploditvi, hrani, razmnožitvi in rojenju čebel, znamenju rojenja in prašenju matice itd. V drugem – praktičnem delu o spomlinskih delih pri čebelinjaku, o pitanju čebeli, o boleznih, poletna opravila, o zdravljevanju in ločenju zmešanih rojev, o ogrevanju, o jesenskih in nato o zimskih opravilih, o stiskanju medu in vosa in o kuhanju medice in pripravi kisa itd. Dodatek, katerega piše M. Humeck, opisuje čebelarenje v Albertijev-Znidarsičevem panju. Med besedilom ima razprava veliko slik, ki ponazarjajo pisateljeve nasvete in navodila.

Ijudje se niso spominjali, da bi bili videli v Zeleni Loki mladega moža take vrste, in bila je to najbolj čudna priča, kar se jih je kdaj pojavilo. Ni se moglo reči, da bi se bil nečak česa naučil razen plesa. Latinsko in grško mu je bilo, kakor se pravi, španska vas. Pri neki družabni igri pri županovih bi bil moral nekaj napisati in izkazalo se je, da ne zna niti svojega imena zapisati; v zemljepisiju je delal neverjetne napake; zakaj ni se brigal za to, če je kako nemško mesto prestavil v Francijo ali dansko na Poljsko. Ničesar ni bil bral, ničesar proučil in župnik je pogosto zmajeval z glavo spričo surove nevednosti mladega moža; pa je vendar veljalo vse za izorno, kar je storil ali rekel, kajti bil je tako nesramen, da je hotel imeti vedno prav, in konec vsakega njegovega govora je bil: »Jaz razumem to boljše!«

Tako se je približala zima in zdaj šele je nastopal nečak še bolj stajano. Vsaka družba se je zdela dolgočasa, kjer ni bilo njega, zehalo se je, če je pameten mož kaj spregovoril; če pa je nečak kvasil v slabi nezmšini tudi največje neumnosti, ga je vse pozorno poslušalo. Prikazalo se je sedaj, da je izvrstni mladi mož tudi pesnik; kajti skoraj ni minil večer, da bi ne bil potegnil kakega papirja iz žepa in družbi prečital nekaj sonetov. Nekateri so sicer trdili, da so te pesnitve deloma slabe in bremiseline, deloma prepisane in so jih menda že nekje natisnjene čitali; a nečak se ni dal ugnati, bral je in bral, opozarjal potem na lepote svojih verzov in žel vsakikrat viharno priznanje.

Njegovo znagoslavje pa so bili zelenološki plesi. Nihče ni znal vztrajnejše, hitreje plesati kakor on, nobeden ni delal tako drznih in neverjetno ličnih sko-

kov kakor on. Poleg tega ga je oblačil stric vedno kar najkrasnejše po najnovještem okusu in čeprav se oblike ni hotela telesu prav prilegati, so bili ljudje vendarle mnrena, da mu vse prav dobro pristoji. Može so bili sicer pri teh plesih nekoliko razčlenjeni spriča novega načina njegovega nastopa. Drugače je vedno župan v lastni osebi otvoril ples, najimenitnejši mladi ljudje so imeli pravico določiti ostale ples, odkar pa se je pojavil tuji, mladi gospod, je bilo vse to popolnoma drugače. Ne da bi mnogo povpraševal, je prijal prvo damo, ki jo je našel, za roko, se postavil z njo plesni družbi na čelo, delal vse, kakor mu je bilo všeč in je bil gospod in mojster in plesni kralj. Ker pa se je damam to vedenje zdelo izborno in prjetno, niso smeli možje nič ugovarjati in nečak je postal v svojem dostenjanstvu, ki si ga je sam izbral.

Največje veselje pa je imel pri takih plesih očitno stari gospod; ni obrnil očesa od svojega nečaka, vedno se je skrivnostno smehljal in če je vse vrelo k njemu, da bi mu čestitalo zaradi dostenjnega, dobro vzgojenega mladeniča, se od veselja kar ni mogel obvladati, prasnil je v vesel smeh in se vedel, kakor bi bil nor; Zelenoločani so pripisovali te čudne izbruhe veselja njegovi veliki ljubezni do nečaka in se jim je zdelo to popolnoma razumljivo. Vendar je moral semter tja uporabiti proti nečaku tudi svoj očetovski ugled, kajti sredi najličnejših plesov je utegnilo mlademu možu pasti v glavo, da se je z drznim skokom pognal na oder, kjer so sedeli mestni muzikanti, iztrgal organistu kontrabas iz rok in strahovito po njem praskal, ali pa se je hipoma preobrnjal in plesal po rokah, noge pa molil kvišku. Tedaj ga je stric ponavadi vzel na stran, ga tam resno posvaril in mu ovratnico pritegnil, da je bil zopet popolnoma dobrodošen.

obdelanimi vrtovi in ščitnimi hišicami. Začuden začne doma studirati zemljevid in ne najde nikjer skrivnostnega mesta za znamovanje. Po dolgem raziskovanju so angleški oblasti dognale, da so skrivnostno mesto ustavovili iz mesta Singaporja pobegli ubozni meščani, da se tako odigrnjeno plačevanje davkov. Sledila so pogajanja z meščani, ki za zaostale davke, končno so Angleški popustili na grožnje meščanov, da se sicer umaknejo še globlje v pragozdove, in so jim predpisali nizke dajatve. Odslej zasedajo meščani vsako letalo s sovražnim očetom.

Mali peredueč. Star dobrohoten gospod malemu dečku, ki se trudi, da bi dosegel zvonček ob vratih: »Le počakaj, fantek, ti bom jaz pomagal (in pozvonil).« – Porednež: »Hvala! Sedaj je pa treba bežati,« in hitro zbeži.

Na Japonskem sejejo rizi ravno na 88. dan spomladi.

Ciganka laže. Ciganka mi je prorokovala, da preden je vječo zaradi poseverbe poverjenega mi dana. – Nikar ji ne verjemi! Kdo bi ti pa zupal denar?

DROBTINE

Z jedom oskrivali pleščo. Prof. Bier je nedavno poročal o uspehih, ki jih je dosegel pri pobijanju plešč z jodom. Navedel je primer, ko se mu je posredilo pri nekem bozniku pospešiti rast las. Zdaj se je oglasil dr Schaffer iz Wormsa in Birovega izvajanja potrdil. On sam je bil pet let polnoma plešč. Zugubil je vse lase, trepalnice, obrvi in tudi brke. Nosil je celo lasuljo. Ko je prebil svoj dopust v jodovih toplicah in je poleg kopeli užival tudi vodo tega vrelca, so mu začeli lasje nenadoma zopet rasti. Lasuljo je lahko zagnal stran. Tudi pozneje je opazil, da po uživanju joda lasje bolj rastejo. Vse kaže, da se da z jodom rast las pospeši, toda stalno uživanje joda postane sčasoma nezmočno.

Leteči hotel. Nedavno je odletel v Južno Ameriko največji, najmodernejši in najhitrejši zrakoplov Zeppelinove vrste. Motorji imajo 4400 konjskih sil, tovorju nosi novi zrakoplovlahko do 80 ton. V zrakoplovu je prostora za 50 oseb. Potniki se lahko sprehajajo po hodnikih, v posebni dvorani lahko plešejo, v kadičnih sobah lahko kade, posebna soba je zgrajena za koncerte, posebna za pive. Iz vseh prostorov je lep razgled skozi Mirko okna na zemljo. Oprava je prirejena na poseben način, imenujejo jo ementalsko, ker ima namreč v ardenini luknji, da je lažja. Kuhajo s električno, električno dvigalo dvigne kuhanje jedi v posebno obrednico. Ves zračni orjak je dolg do 200 metrov ter 45 metrov visok. Na najširšem mostu znaša njegov premier 41 metrov. Zrakoplov je Dieselovi motorji, ki omogočajo tudi daljšo pot.

Na policiji. Policijski uradnik zapisuje osebne podatke arretiranega beraka in vpraša ga: »Kake vere ste?« Aretiranec: »Gospod komisar, priznate si pisano in napišite kar naenkrat z velikimi črkami »brez«. Sem namreč brez konfesije, brez stalinista, brez bivališča, brez poklica, brez žene, brez otrok, nisi pa brez denarja. Kaj bi torej toliko pisarili?«

Izkopavanja pri Termopolah. Grško prosvetno ministrstvo je dalo nalog, da se mora razkopati ozemlje pri Termopolah. Upajo namreč, da se bo pri tem delu posredilo odigrati levji kip spartanskega kralja Leonida. Nadalje upajo starincelovci, da bodo našli tempelj in kopalnišče, ki je bilo tam v blizini. Se danes je v Termopolah staro kopalnišče, ki pa je slabo oskrbovalo in še slabše obiskano.

Cigan pri vojakih. Cigan stoji pri reportu, ker je osumljen, da je ukradel oderje. — Ti torej trdiš, da oderje nisi ukradel? ga vpraša poveljnik. Ali bi mogel prisesti, da je res nisi ukradel? cigan dragnje pod rebra svojega soseda in mu začepa: »Čuj, ali veš, koliko se dobi za tatvino in koliko za krivo prisego?«

Sroči namesto psov. Neki pariški inženjer je vložil patent, ki je namenjen kmetom. Gre za gramofon s ploščami, na katero je posneto pasje lajanje. K gramofonu spada posebna priprava, ki samu sproži gramofon, da se čuje duje lajanje daleč naokoli. Inženjer meni, da so z njegovo izrazidom postali hihni čuvaji odveč. Vendar se bo marsikater premislil, da bi zamnil zvestega pasa, ki mu služi na vse mogoče načine, z mrtvimi strojem. Tudi je verjetno, da bodo gospodje tatovi kaj, kmalu znali razločevati umetno lajanje iz gramofona in pristni pasji lajez.

Kdoš tke, ima eno strajco, kdor ne tke, ima dve.

Vse potrebščine za kuhičko, gospodarsko, obut in industrijo kupite najbolj ugodno pri tvrdki A. SUŠNIK, Železnina, LJUBLJANA, Zaloška Velika zalogal Nizke cene!

Lovci, pozor! Veverične kože

Prima zimskim plačujem Din 3— dražje kot prej. Zdravlj. LJUBLJANA, pred Florijansko ulico, zdal Stari trg, nasproti kavarnice Zalaznik. — Prinesite, dokler cena drži.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Neročni »Domoljuba« plačajo samo polovico, sko kupujejo kmetiške potrebuščine ali prodajajo svoje pridelke ali itčajo poslov oskrbov obrtniki pomočnikov ali valencev in narobe.

Pristojbina za male oglašave se plačuje naprej.

Najlepša oblike

dobre kvalitete boste nakupili za pomlad v načrtovani izbirki pri Preskeru. Sv. Petra c. 14.

Za maj dnarja dost muzike. Plošče, gramofone, radioaparate itd. prodajamo po ugodnih cenah tudi na obroke. Elektroton, Passaža nebotičnika.

Vse okovje za stavke in pohištvo, čebelarske potrebuščine, razstreljava itd. dobite v zelenini Fr. Stupica, Ljubljana. Gospoavetska c. 1

Male kmetičke posesitve radi sellite takoj prodam. Tesner, Bezenica 5, Hrušica pri Ljubljani.

Seimenski kremplir zdrav, prvovrstni, prodam. Okoren, Grosuplje Štev. 10.

Hišnica 16–20 let, ki ima veselje do kmetiškega dela, sprejemam takoj. Koseze 6, Šiška.

Malega klapca rosti 17 let, in deklo, vajeno, poljskih del, sprejemam do 1. marta. — Černe Franc, Kozarje 25, Dobrova.

Med za pacive po Din 12–15 na drobno nudi Oroljanci Dolenje, Ljubljana. Wolfsova ulica št. 10 in priporoča svojo odprtoto parketno voštilo ter pristni cepilni vosek.

Vajenca iščem za sedlarško obrt. Ivančič, Mokronog.

Sv. Jakob ob Savi, V nedeljo, dne 28. februarja ob 3 popoldne se vrši predavanje v Prosvetnem domu o kmetijstvu. — pride kmetijski referent iz Ljubljane. Važno za vse kmetovce. Vabljeni tudi žene in dekleta.

Za žganjekuhu brinje, fige in slike dobite v najboljši kakovosti v Javnih skladističih pri tvrdki FRAN POGAČNIK, d. z. o. z., Tyrševa (Dunajska) cesta št. 33 v Ljubljani.

Neki ljubitelj umetniških slik je kupil eliko slavnega nemškega slikarja, na kateri pa je manjši podpis umetnika. Sliko pošlje umetniku ter ga prosi za podpis. Umetnik pa mu odgovori, da zahteva za podpis 300 mark. Ker pa amater ni hotel plačati zneska, mu umetnik vrne sliko. Amater mu pa nato odpis. »Hvala lepa za vrnitev slike, podpis pa ne rabim, sem kar važe pismo prilepil na hrbet slike.«

Al. Planinšek

koncessionsna trgovska agencija v bančnih in kreditnih posloih v LJUBLJANI, Beethovnova ul. 14/II. Telefon 35-10 — vnovič vloge denarnih zavodov najboljša takoj v gotovini vedno načulantno. Vse informacije brezplačno.

Proda se posetve

• Lancovem pri Radovljici, obstoječe in hišo, hleva, drvarnice in njive v izmeri 4500 m² po ugodni ceni, event. tudi na bran. knajdice. Poštno ugodno za upokojence. — Vprodati pri Gospodarski zvezvi v Ljubljani.

Sedna drevesa visoko-debelna in srednjedebelna v premeru 17 do 20 mm, v obsegu 5 do 7 cm: I. vrsta jablane Din 5. II. din. Hruške I. Din 8. II. Din 6. Cesnje, orehi Din 6, višoke 3 m. Pritlične jablane, hruške Din 6 komad, vse najboljše kakovosti, vsako drevo jamčeno za sorto. Zahvaljujte od priznane drevesnice Drevesničarske združuge v Dorfarjih - Skofja Loka.

Doblo na kmetijo sprejemam. Srednje Gamelejne 20, pošta Št. Vid nad Ljubljano.

Češljarski šlu. Štruf (vel. Jax) dobro obrajen, poceni na prodaj. Jože Omahen, Rudnik Štev. 84.

Doblo na kmetijo sprejemam. — Naslov v upravi Domoljuba pod Štev. 2456.

Organistična služba

• Mošnja z nastopom 1. aprila razpisana do 15. marca. Plača 8400 Din in stanovanje in Mošnina. Zapnik.

Češljarij strog, levo-ročni, prav male rabljen, »Kaiserc« za 1900 Din prodam. — Gomol, Gračačka ulica Štev. 8, Ljubljana.

Bepell dobro ohranjen na prodaj. Štev. Anton, Zg. Pirinčič Št. 45, Medvode.

Milne, gozdi, travnik in vinograd z zidanicami, zelo lepa lega, v levi okolici Dolenske, po ugodni ceni na prodaj. Naslov v upravi »Domoljuba« pod Štev. 2452.

Rianca iščem za vse kmetička dela, poštenega, pridnega, 20 let starega. Ponudbe z opisom poslati na upravo Domoljuba pod »Ljubljansko okolicico« Štev. 2782.

Deželna pridelka proda po najvišji dnevni ceni vsak kmetovalec, če zih oglašuje v malem oglaševalcu Domoljuba. — Za stalne naročnike polovična oglašana pristojbina. — Din 250 za vrstico.

Volneno blago

za ženske oblike in kostume ravnokar došlo v vseh najmodernejših vrstah po zelo nizkih cenah pri

F. in L. GORIČAR, Sv. Petra c. 29

Tako na primer:

Velvosa, sir. 70 cm v raznih barvah od Din 15–25— finejšo volneno 100 cm sir. v raznih

barvah od Din 30–50— najfinjevolneno 130 cm sir. od Din 60–90— karirati medni blagovi perlini od Din 10 naprej krepi in delesti v najnovejših vzorcih od Din 9 naprej kambriki in dvejna tukovina za pred-

pasnike od Din 6–10—

Krasna izbira vseh vrst svile, svilenih rut in šerp, kombinacij, nogavic i. t. d.

Na vseh Din 100— dobite lep robelek zastonji!

Pozna ga.

Sosed: »Ali niso včeraj pri vse ukradli sod vina?«

Gostilničar: »Da, toda v časopisih sem že objavil, da ga naj nične ne kupi.«

Sosed: »Ali je bilo vaše vino tako slabo?«

HRANILNICA IN POSOJILNICA V KAMNIKU

registrovana zadruga z neomejeno zavzo

Sprejema hranične vloge in jih obrestuje po dogovoru de 5% — Jamstvo presega večkratni znesek vseh vlog.

VABILO**za VII. REDNI OBČNI ZBOR****Kmetijske okrajne zadruge v Kranju**

Mi se bo vrnil v ponedeljek dan 1. marca 1937 ob 10. uri dopoldne v dvorani Ljudstva doma v Kranju.
Daneski red: 1. Porocilo načelnika in nadzornstva. 2. Odobritev računskega razstrupnika za leto 1936. 3. Odobritev razstrupnika poročila. 4. Volične načelnosti. 5. Volične nadzornstva. 6. Spremenba pravil. 7. Službenosti.

Kmetijska okrajna zadruga v Kranju

Predsednik: Lovro Novak L. T. Tajnik: Ivan Zupan L. K.

Smokve za žganjekuhu

Dospela je sveža partijska po znižani, zelo ugodni ceni. Pripravljena se tvrdka

M. Stele & I. Dilečik
LJUBLJANA - Pogatarjev trg

(Školskih palač)

Vse potrebitno za kuhinjo, gospodarstvo, obrt in industrijo kupite našiboli ugodno pri tvrdki
A. SUSNIK, železnina, LJUBLJANA, Zaloška Velika zalog! Nizke cene!

Ako želite kupiti dobra in preizkušena semena, morate zahtevati povsod samo

Svetovna **semena**

(Vsaka vrčica mora biti tako označena)
V slučaju, da takih semen pri Vašem trgovcu ni dobiti, se obrnite na veliko trgovino s semeni:

Josip Urbančič, Ljubljana

Miklošičeva cesta 8
(nasproti hotela »UNION«)

Cenik vseh vrst semen za vrt, travnik in polje, lepe cvetnice itd. je brezplačno na razpolago, le pišite po njej.

HAMBURG - AMERIKA LINIE

V KANADO

potujete
dobro in hitro z ladjami
Hapag

Vse natančnejše informacije dobite pri podzastopstvu

Ljubljana, Pražakova ulica 13
blizu kolodvora - vogal Miklošičeve c.

TELEFON 27-18

Halo!

Kdor se boče poceni in dobro obide na Veliko noč in tromeji, naj si ogleda v starozravnem trgovini:

Halo!

bogato valjko in izbiro blaga za moške, ženske in otroke.
Na zalogi so vedno naštevnejši vrsti svilenih robov, bluz nogavice in drugo blago. Poleti tega dobite tudi potrebna pomladanska gnotila kakor: Superfiosatin ali židro. Preprisite se, da boste dobiti cenejše v trgovini kakor pri krožnarijih.

Če vzrok ti je znan, ne boš dolgo bolan!

To je glavno pravilo zdravilne umetnosti, temu se pa pridružuje pregorov: »Če bolezna se pojavi, po-vprašaj najprej, kaj želodec pravi.« Kajti kakor pričajo tisočletna opazovanja, je želodec največkrat izhodišče tudi takih bolezenskih pojavov, ki so za nevečko oko videti brez vsakih zvez z želodcem.

Končno pa ne more vsakdo biti poučen o postanku vseh bolezni in torej ne more vsakdo vedeti, da nastanejo n. pr. tudi mozolji in mnoge druge kožne bolezni radi pomanjkljivega delovanja želodca in črev, prav tako kot imajo nasprotni pojni: hujšanje, debelenje itd., skoraj vedno vzrok v nerednem delovanju prebavnih organov. Tudi neredno kroženje krvi, ki povzroča toliko obolenj, se skoraj vedno nanaša na bolan želodec in črevesje, prav tako bledica, slabost, slabokrvnost, nespečnost, prerano staranje itd. ker vse to je v zvezi s krvjo, kri pa je življenje! Samo zdrav želodec in zdravi prebavni organi lahko proizvajajo in ženijo zdravo kri po telesu.

Reg. S. br. 1349 od 6. VII. 1932.

Tudi pospanjenje žil in starostna onemogočlost imata svoj vzrok v pomanjkljivem kroženju krvi. Radi tega je dolžnost bolnih kakor tudi zdravih, starih in mladih, čistiti prebavne organe tako, kakor se mora čistiti vsak stroj, če hočete, da redno deluje. In če nastopijo motnje kakor: pomanjkanje teka, bel jezik, slab okus, slab duh iz ust, nerazpoloženje, kolcanje, zgaga, glavobol, zlate žila, hipna slabost, motnje v jetrih, vranici in ledvicah, slabo čiščenje ali celo zaprtje, potem nikar ne oklevajte, temveč telo dobro prečistite s priznanim naravnim sredstvom

„PLANINKA“ čajem BAHOVEC

ki je sestavljen večinoma iz najboljših planinskih zdravilnih zelišč. Zahtevajte pa v lekarnah izrečno »Planinka« čaj Bahovec, ki se ne prodaja odprto, temveč samo v zaprtih in plombiranih paketih po Din 20. — veliki paket, polovični Din 12. — in poskusni omot Din 3.50 z napisom proizvajalec:

LEKARNA Mr. BAHOVEC, LJUBLJANA

Notranjci!

Moške modne kamgarne od Din 40'-, 60'-, 80'-, 100'-, 120'- i. t. d.; damsko vojeno blago za kostume od Din 20'-, 25'-, 30'- i. t. d.; damski vojeno blago za oblike od Din 10'-, 12'-, 15'-, 20'- i. t. d. Veliko izberi moških klobukov, damskih slamnatih čepic, moških sracij i. t. d. vam nudi vedno le najboljše in najcenejše.

LUDVIK BOLTIN, Logatec

Ne kupujte od krožnjarjev po hitah, ker dobiti vedno cenejše in boljše v trgovinah.

Bolni na pljučih!

Tisoči že ozdravljeni!

Zahtevajte takoj knjigo o moji

novi umetnosti prehranjevanja

ki je že marljiva rečila. Ona more poleg vsakega načina življenja pomagati, da se bolezni hitro premagajo. Nočno znojenje in kašelj, prenehata, teha telesa se zvrila ter po pospanjenju skoroma bolezni prenehajo.

Renesansne možje

zdravilne vede potrjujejo prednost te moje metode in jo radi priporočajo. Čimprej začnete z mojim načinom prehranjevanja, tem bolje.

Popolnoma zastonji

dobite mojo knjigo, iz katere boste trplali mnogo koristnega. Ker imam moj založnik samo

10.000 komadov za brezplačno razpoložanje, pišite tako, da se boste mogli tudi vi pridružiti med ostre arze.

Zbiralnica za polto:

ERNST PASTERNACK, Berlin S. 0.

Michaelkirchplatz No. 13, Abt. Z. 488

Domoljube stane 38 Din za celo leto, za inozemstvo 60 Din. — Dopise in spise sprejema uređništvo »Domoljubac«, naročnino, inserate in reklamiranje pa uprava »Domoljubac«. — Oglaši se zaračunavajo po posebnem ceniku. — Telefon uređništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96. — Izdajatelj: Dr. Gregorij Pečjak. — Urednik: Jože Košiček. — Za jugoslovanske tiskarne: Karel Čeč.